

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA
EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA ÚČETNICTVÍ A DANÍ

Vliv dotací na hospodaření vybrané obce
Influence of Subsidies on Municipality of the Selected Village

Student: Bc. Veronika Neoralová

Vedoucí diplomové práce: Dr Mgr. Michal Koziel, Ph.D.

Ostrava 2017

VŠB - Technická univerzita Ostrava
Ekonomická fakulta
Katedra účetnictví a daní

Zadání diplomové práce

Student: **Bc. Veronika Neoralová**
Studijní program: **N6208 Ekonomika a management**
Studijní obor: **6202T049 Účetnictví a daně**
Téma: **Vliv dotací na hospodaření vybrané obce**
Influence of Subsidies on Municipality of the Selected Village
Jazyk vypracování: **čeština**

Zásady pro vypracování:

1. Úvod
 2. Principy hospodaření a dotace u územně samosprávných celků
 3. Analýza hospodaření vybrané obce
 4. Zhodnocení dotací u vybrané obce
 5. Závěr
- Seznam použité literatury
Seznam zkratk
Prohlášení o využití výsledků diplomové práce
Seznam příloh
Přílohy

Seznam doporučené odborné literatury:

KADERÁBKOVÁ, Jaroslava a Jitka PEKOVÁ. *Územní samospráva – udržitelný rozvoj a finance*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2012. 297 s. ISBN 978-807-3579-104.
MÁČE, Miroslav. *Účetnictví pro územní samosprávné celky, příspěvkové organizace a organizační složky státu*. Praha: Grada Publishing, 2012. 640 s. ISBN 978-80-247-3637-2.
PROVAZNÍKOVÁ, Romana. *Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe*. 3. vyd. Praha: Grada Publishing, 2015. 280 s. ISBN 978-80-247-5608-0.

Formální náležitosti a rozsah diplomové práce stanoví pokyny pro vypracování zveřejněné na webových stránkách fakulty.

Vedoucí diplomové práce: **Dr Mgr. Michal Kozíel, Ph.D.**

Datum zadání: 18.11.2016
Datum odevzdání: 21.04.2017

Ing. Jana Hakalová, Ph.D.
vedoucí katedry

prof. Dr. Ing. Zdeněk Zmeškal
děkan fakulty

Prohlašuji, že jsem celou diplomovou práci vypracovala samostatně, mimo příloh č. 1-5, které mi byly dány k dispozici. Příloha č. 6 je převzatou mapou z protipovodňového plánu obce Palkovice.

V Ostravě dne 20. 4. 2017

Bc. Veronika Neoralová

Obsah

1.	Úvod.....	5
2.	Principy hospodaření a dotace u územně samosprávných celků.....	7
2.1	Obce a jejich charakteristika.....	7
2.2	Orgány obce.....	8
2.3	Fiskální federalismus.....	10
2.4	Principy finančního řízení a hospodaření obce.....	11
2.5	Rozpočet obce.....	12
2.5.1	Rozpočtový proces	14
2.5.2	Struktura rozpočtu	15
2.5.3	Příjmy, výdaje a financování rozpočtu.....	18
2.6	Závěrečný účet obce	24
2.7	Finanční účetnictví ve veřejném sektoru	25
2.7.1	Účetní reforma veřejného sektoru	26
2.7.2	Účetní výkazy.....	27
3.	Analýza hospodaření vybrané obce.....	30
3.1.	Obec Palkovice	30
3.2.	Finanční analýza ve veřejném sektoru.....	32
3.3.	Analýza příjmů a výdajů rozpočtu obce	36
3.2.1	Analýza příjmů	37
3.2.2	Analýza výdajů.....	42
3.4.	Analýza financování	44
3.5.	Analýza zadluženosti	45
3.6.	Analýza běžné likvidity	48
3.7.	Zhodnocení hospodaření obce	49
4.	Zhodnocení dotací u vybrané obce.....	51
4.1	Přijaté dotace	51
4.2	Analýza investičních a neinvestičních dotací	53
4.2.1	Vývoj neinvestičních dotací	54
4.2.2	Vývoj investičních dotací.....	56
4.3	Vybrané dotační projekty	58
4.3.1	Projekt rozšíření kanalizace	58
4.3.2	Projekt protipovodňového opatření	59

4.3.3	Projekty v souvislosti s biologickým odpadem.....	61
4.4	Zhodnocení dotací a jejich vlivu	62
5.	Závěr.....	64
	Seznam použité literatury	66
	Seznam zkratek	71
	Seznam příloh	
	Přílohy	

1. Úvod

Již ve starověkém Řecku tvrdil filozof Aristoteles, že člověk je tvor společenský. Z jeho politické filozofie vyplývá, že lidé přirozeně vytváří nejenom rodinné komunity, ale také zakládají společenství na úrovni obce či tehdejších městských států. Tato obec má člověku umožnit co nejlepší život. Přestože se jedná o velmi starou myšlenku, její pravdivost se potvrzuje i v novodobé společnosti. I v legislativě České republiky je ustanoveno, že se její území člení na kraje a obce, které jsou základními územními samosprávnými celky a zabezpečují některé druhy veřejných služeb pro své občany.

Aby obec mohla pečovat o potřeby svých občanů a také o všestranný rozvoj svého území, pak je nezbytné, aby měla dostatek finančních prostředků k jejich realizaci. Obce mohou provádět podnikatelské aktivity, jejímž prostřednictvím by generovaly své příjmy, avšak ani tento přístup jim nezaručí pokrytí veškerých výdajů souvisejících s rozvojem obce a s výkonem veřejné správy. V tomto ohledu jsou obce do značné míry nesoběstačné a závislé na vyšších vládních autoritách. Hlavní příjmy obcí jsou daňové a dotační prostředky, které získávají na základě předem stanovených podmínek vymezených v legislativě ČR nebo na základě žádosti o dotaci, jež získají po splnění určitých administrativních kroků.

Hospodaření obce by mělo být účelové, hospodárné a efektivní, přičemž by měl být kladen důraz na opatrnost při zadlužování obce. Rozpočet je důležitým dokumentem, který reflektuje hospodaření obce v rozpočtovém období a schopnost dodržování předem vytyčených plánů. Hlavním cílem obce není generování zisku, přesto lze použít pro posouzení stavu hospodaření a finančního řízení obce metody finanční analýzy využívané především v soukromém sektoru.

Tématem této diplomové práce je hospodaření obcí v rámci České republiky a význam dotačních prostředků podílejících se na příjmové stránce rozpočtů obcí. Důvodem k výběru této tematiky byl zájem autorky diplomové práce na fungování hospodaření obcí s dotačními prostředky a jejich zajišťování, neboť díky nim během života na malé vesnici spatřila postupný rozvoj obce.

Cílem diplomové práce je analýza hospodaření vybrané obce a zhodnocení dotací a jejich vlivu na hospodaření vybrané obce. Cílem diplomové práce není zhodnocení celkového procesu získávání dotačních prostředků u obce a ani analýza překážek při realizaci dotačních projektů. Pro tuto diplomovou práci byla vybrána obec Palkovice.

Pro zhodnocení hospodaření obce Palkovice bude provedena analýza nejprve celkových příjmů a výdajů a následně i jednotlivých složek obou stránek rozpočtu obce. Dále

bude provedena finanční analýza hospodaření obce, a to za použití vybraných ukazatelů pro ucelenější pohled na finanční řízení obce ve sledovaném období. Hospodaření obce Palkovice bude analyzováno v období 2011 až 2015. Dané rozpětí pěti zkoumaných let, bylo stanoveno z důvodu získání komplexnějších výsledků a pohledu na hospodaření vybrané obce. Následně bude zhodnocena role dotací v rozpočtu obce a jejich vlivu na hospodaření obce Palkovice. Dotace u obce budou hodnoceny ve stejném období, tedy od roku 2011 až po rok 2015 s ohledem na jejich podíl vůči celkovým příjmům obce, a také s ohledem na typ poskytovatele dotací. Dále budou představeny vybrané dotační projekty u obce Palkovice a bude rozebrána a zhodnocena struktura jeho financování. K získání odpovědí na výše zmíněné problematiku bude použita metoda analýzy, dedukce, syntézy a popisu.

Diplomová práce je členěna do tří hlavních kapitol, přičemž první kapitola je teoretickou částí této práce a zbylé dvě pak představují praktickou část. První kapitola bude pojednávat o principech fungování veřejného sektoru, hospodaření obcí a rolí dotací u územně samosprávných celků. Konkrétně zde budou rozebrána témata fiskálního federalismu, orgánů obce, finančního řízení veřejného sektoru, závěrečného účtu obce nebo sestavování územního rozpočtu. V jedné z podkapitol je popsána reforma účetnictví veřejného sektoru a struktura účetních výkazů, které jsou důležitým zdrojem pro provedení analýzy hospodaření obce.

Ve druhé kapitole bude provedena analýza hospodaření vybrané obce Palkovice. Pozornost bude zaměřena především na zhodnocení struktury příjmů, výdajů a financování rozpočtu obce či zhodnocení situace obce na základě vybraných ukazatelů finanční analýzy. V poslední kapitole této diplomové práce dojde ke zhodnocení přijatých dotací a jejich podílů na celkových příjmech obce a bude zhodnocena struktura investičních a neinvestičních dotací. Následně budou představeny vybrané investiční projekty, jež byly financovány prostřednictvím dotací, a také bude zhodnocen vliv dotací na hospodaření obce Palkovice.

2. Principy hospodaření a dotace u územně samosprávných celků

Pro ucelené vysvětlení dané tematiky je zapotřebí vysvětlit postavení a funkce veřejné správy. Veřejná správa je správním systémem, který prostřednictvím svých institucí a činností poskytuje občanům veřejné služby. Pokud veřejnou správu vykonává stát skrze své orgány, pak se jedná o státní správu. Historické tendence v podobě vývoje demokracie a postupné decentralizace zapříčinily delegování správy na nestátní subjekty a vznik takzvané veřejné samosprávy. Veřejná správa se tedy člení na státní správu a veřejnou samosprávu (Provazníková, 2015). Dle legislativy existuje v České republice dvoustupňový systém samosprávy, přičemž základními územními samosprávnými celky jsou obce. Od roku 2001 přibýly i vyšší územní samosprávné celky, jimiž jsou kraje, ty však v rámci této kapitoly nebudou teoreticky zkoumány (Zákon č. 1/1993 Sb.).

2.1 Obce a jejich charakteristika

Postavení obcí a jejich působnost vymezuje Ústava České republiky, ale především zákon č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů. Dle těchto pramenů je obec definována jako územní samosprávné společenství občanů s přesně ohraničeným územím tvořícím celek. Obec je dále chápána jako veřejnosprávní korporace s vlastním majetkem, jež chrání veřejný zájem, pečuje o celkový rozvoj svého území a potřeby tamních občanů. V rámci právních vztahů obec jedná svým jménem a nese odpovědnost za kroky vyplývající z těchto vztahů.

Zákon o obcích dále definuje působnost obcí, přičemž rozlišuje mezi samostatnou a přenesenou působností obce. Obec v samostatné působnosti koná činnosti, jež jsou v zájmu obce a občanů obce, konkrétněji se jedná o zajišťování podmínek pro rozvoj dopravy, výchovy a vzdělávání, zachování veřejného pořádku či všeobecného kulturního rozvoje (Zákon č. 128/2000 Sb.). Všechny tyto aktivity spravuje obec samostatně s ohledem na platné zákony a právní předpisy. Obce také vykonávají přesně určené činnosti spojené se státní správou, tento výkon jim byl svěřen v rámci přenesené působnosti Ústavou ČR. Cílem této delegace úkonů státu na obce bylo přiblížení státní správy občanům (Provazníková, 2015).

Na základě rozsahu přenesené působnosti je možno obce rozdělit do 5 skupin:

- obce (někdy také označovány jako obce I. stupně),
- obce s matričním úřadem (14 matričních úřadů v ČR),
- obce se stavebním úřadem,

- obce s pověřeným obecním úřadem (někdy také označována jako obec II. stupně - je současně i obcí se stavebním a matričním úřadem),
- obce s rozšířenou působností (někdy také označována jako obec III. stupně) (Balík, 2009).

Mezi činnosti spojené s přenesením působnosti patří vydávání nařízení obce, projednávání přestupků, ochrana přírody a ovzduší, správa drobných toků či rozhodování o místních a účelových komunikacích. Tyto úkony vykonávají orgány obce jménem státu, přičemž je to stát, který je odpovědný veřejnosti za kvalitu provedených činností. Úkony spojené s vykonáváním přenesené působnosti jsou financované ze státního rozpočtu (Císařová a Pavel, 2008).

Pokud není obec schopná nebo ochotná provádět danou činnost z rozličných důvodů, pak může se souhlasem krajského úřadu uzavřít veřejnosprávní smlouvu o převedení těchto činností na jinou obec s rozšířenou působností. Hlavní prioritou u obcí je realizovat úkony spojené se samostatnou působností. Činnosti spojené s výkonem přenesené působnosti by neměly být vykonávány na úkor činností orgánů obce v samostatné působnosti, jež mají být hlavním posláním obce (Kadeřábková a Peková, 2012).

2.2 Orgány obce

Na základě platné legislativy se správa obce vykonává prostřednictvím přesně určených orgánů obce. Základním kolektivně voleným orgánem je **zastupitelstvo obce**, jež má rozhodovací pravomoci. Rozhoduje ve všech samosprávných záležitostech mimo ty patřící do pravomocí zastupitelstva kraje. Počet členů zastupitelstva obce se odvíjí od počtu obyvatel a velikosti územního obvodu. Jednání zastupitelstva jsou veřejná a pro usnesení rozhodnutí je třeba souhlasu nadpoloviční většiny všech členů zastupitelstva. Zastupitelstvo schvaluje a rozhoduje například o programu rozvoje obce, rozpočtu obce, využití trvalých a dočasných peněžních fondů, uzavírá smlouvy. Rozhoduje také o založení nebo zániku neziskových organizací, vyhlášení místního referenda, poskytnutí dotací atd. Zastupitelstvo nese značnou odpovědnost s ohledem rozhodování o hospodaření s majetkem a s rozpočtovými finančními prostředky. Dle zákona může zastupitelstvo obce přenést některé své pravomoci na další orgán obce, jímž je rada obce.

Rada obce je výkonným orgánem obce v rámci samostatné působnosti, který podléhá zastupitelstvu. Skládá se vždy z lichého počtu (5-11) členů nepřesahující třetinu všech členů zastupitelstva. Mezi její členy patří starosta, místostarostové a další příslušníci. Všichni tito členové jsou voleni ze zástupců zastupitelstva. Pokud má zastupitelstvo obce méně než 15

členů, pak se rada nevolí a její pravomoci vykonává starosta obce. Pravomoci rady obce jsou spojeny především s hospodařením obce (Peková, 2011). Rada obce je hlavně odpovědná za zabezpečení hospodaření obce dle schváleného rozpočtu a schválení účetní závěrky obce. Vydává nařízení obce a může ukládat pokuty v záležitostech samostatné působnosti. Rada také chystá návrhy pro jednání zastupitelstva obce.

Navenek zastupuje obec **starosta**, který je volen do své funkce zastupitelstvem. Hlavní povinností starosty je svolávání a řízení zasedání zastupitelstva obce a rady obce. Starosta je odpovědný za informování veřejnosti o aktivitách obce a za včasné ověření hospodaření obce za přecházející kalendářní rok. V případě odvolání z funkce zastupuje starostu **místostarosta**.

Dalším důležitým orgánem obce je **obecní úřad**, v němž pracuje starosta, místostarosta, tajemník (pokud je tato funkce vytvořena) a další zaměstnanci obce. Obecní úřad vykonává povinnosti vyplývající z oblasti přenesené i samostatné působnosti. Jeho hlavním úkolem je plnění úloh stanovených zastupitelstvem nebo radou obce. Dále je nápomocen komisím a výborům v jejich činnosti.

V každé obci musí být vždy zřízen **finanční a kontrolní výbor** ze zákonné iniciativy zastupitelstva obce. Úkolem finančního výboru je realizace kontroly hospodaření s finančními prostředky a s majetkem obce. Naproti tomu kontrolní úřad dohlíží na usnesení zastupitelstva a rady obce a také na dodržování právních předpisů obecním úřadem v rámci samostatné působnosti. Členové těchto výboru musí být v minimálním počtu tří a nemohou jimi být zaměstnanci obecního úřadu, kteří zabezpečují rozpočtové a účetní práce nebo zastávají pozici starosty, místostarosty či tajemníka. Obce může ustavit i další výbory například výbor pro národnostní menšiny či osadní výbor. Rada obce může založit také komisi, která hraje roli poradní a iniciativní, což znamená, že může předkládat návrhy a náměty. Komisi je také svěřen výkon v oblasti přenesení působnosti (Zákon č. 128/2000 Sb.).

Dle zákona o obcích mohou obce uzavírat písemné smlouvy s jinými subjekty (obcemi). Tato spolupráce je často smluvna z důvodu zrychlení a zkvalitnění sociálně-ekonomického rozvoje na daném území. Předmětem spolupráce mohou být pouze činnosti, které jsou zakotveny v jejich samostatné působnosti. Spolupráce může probíhat s jinou obcí nebo více obcemi nebo dokonce obcemi jiných států. Danou spoluprací musí odsouhlasit zastupitelstvo obce. V případě přeshraniční spolupráce jí musí odsouhlasit Ministerstvo vnitra České republiky a Ministerstvo zahraničních věcí České republiky (Peková, 2011).

2.3 Fiskální federalismus

Postavení a úlohy územní samosprávy byly ve 20. století teoreticky zkoumány, a i v dnešní době je zaměřena velká pozornost na finance územní samosprávy. Základním teoretickým konceptem pro zkoumání financí územní samosprávy se stala teorie fiskálního federalismu. V zahraničí v 90. letech se touto teorií zabývali manželé Musgraveovi, kteří nahlíželi na fiskální federalismus jako na „*system, jehož účelem je umožnit různým skupinám žijícím v různých státech vyjádřit různé preference ohledně veřejných statků, což nutně vede k rozdílům v úrovni zdanění a veřejných služeb, které jsou poskytovány obyvatelům na daném území*“ (Bečica, 2014, s. 4-5).

Dle české autorky Pekové se prostřednictvím fiskálního federalismu zkoumá efektivní rozdělení a použití finančních prostředků z rozpočtové soustavy státu do rozpočtů jednotlivých úrovní územní samosprávy. Za pomoci této teorie se analyzuje potřebná míra decentralizace některých funkcí na nižší vládní úrovně, a taky zkoumá do jaké míry je tato delegace účelná.

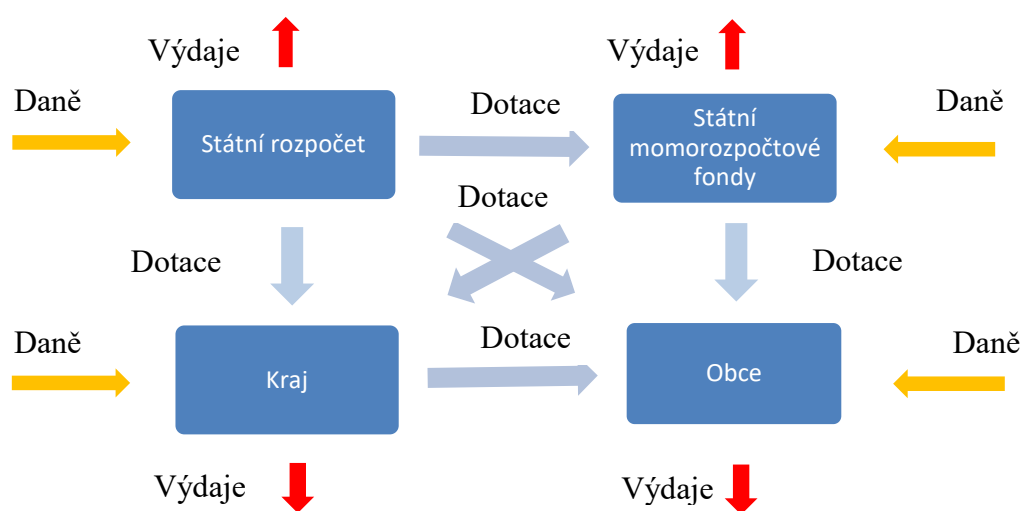
Proces decentralizace má vést k vyšší efektivnosti a částečně stabilizovat regionální a lokální ekonomiku. Myšlenka decentralizace podporuje efektivnější zajištění veřejných statků na úrovni nižších celků, neboť tak lze lépe reagovat na potřeby občanů. S touto myšlenkou je spojena i jistá ochota občanů podílet se na financování veřejných statků skrze místní poplatky a daně. Za důležité se považuje rozpočtové určení daní, které ovlivňuje finanční soběstačnost jednotlivých rozpočtů územních samospráv (Peková, 2011).

Pokud jsou ve státě všechny daňové příjmy soustředěny do ústředního rozpočtu a následně přerozdělovány nižším vládním celkům, pak lze hovořit o centralizovaném fiskálním federalismu. Naopak v decentralizovaném modelu fiskálního federalismu sílí pozice a finanční soběstačnost územní samosprávy, což znamená, že tyto celky mají vlastní rozsáhlou daňovou pravomoc, která jim zabezpečuje dostatečně vysoké příjmy. Zmíněný model je však stále pouze teoretickým modelem, který se v praxi v čisté podobě nevyužívá (Provazníková, 2015).

V praxi je nejčastěji aplikován kombinovaný model fiskálního federalismu, který, jak je již z názvu patrné, kombinuje některé prvky centralizovaného a decentralizovaného modelu. Některé veřejné příjmy tak putují rovnou do státního rozpočtu, kdežto jiné jsou součástí daňových příjmů jednotlivých rozpočtů územních samospráv. Prostřednictvím alokačních procesů jsou obcím také přidělovány dotace, které mají zajistit poskytování lokálních veřejných statků všem obyvatelům ve srovnatelné kvalitě. Tento model se používá i v České republice již od začátku 90. let (Peková, 2011).

V české republice rozlišujeme dva typy subjektů na centrální úrovni, jedná se o státní rozpočet a státní mimorozpočtové fondy. Následně existují dva typy subjektů na místní úrovni, jedná se o kraje a obce. Tok finančních prostředků neproudí pouze z vyšších úrovní (státní rozpočet - obce), ale dochází také k přesunu financí mezi prvky na stejné úrovni (kraje - obce). Následující schéma č. 2.1 vyobrazuje konkrétní vztahy mezi jednotlivými subjekty v rámci přesunu financí (Císařová a Pavel, 2008).

Schéma č. 2.1: Fiskální federalismus v České Republice¹

Zdroj: Vlastní zpracování dle Císařové a Pavla (2008, s. 18)

2.4 Principy finančního řízení a hospodaření obce

Finanční řízení a hospodaření v rámci veřejného sektoru je založeno na principech hospodárnosti (Economy), účelnosti (Effectiveness) a efektivity (Efficiency), taktéž souhrnně označovaném principu 3E. Kritérium hospodárnosti obsahuje ideu v podobě vynaložení co nejnižších prostředků při zachování odpovídající kvality. Účelnosti finančního řízení je dosaženo, pokud byla využita optimální míra veřejných prostředků při dosahování daných cílů bez nežádoucích dopadů. Efektivita neboli účinnost hodnotí, do jaké míry bylo dosaženo výsledků na základě použitých vstupů.

Existují i další faktory spravedlnost (Equity), prostředí (Environment) a etika (Ethics), které ovlivňují finanční řízení obcí. Představený princip 3E by se tak dal rozšířit na princip

¹ Pro přehlednost byly ze schématu vyloučeny finanční vztahy k mezinárodním organizacím (EU) a nebyly vyobrazeny jiné než daňové a dotační příjmy.

6E. Princip spravedlnosti je založen na nastavení nediskriminačního prostředí a poctivém jednání. I obce se musí pokusit v dnešní době o odpovědný přístup k životnímu prostředí s ohledem na udržitelný rozvoj pro budoucí generace. Etika je důležitá pro řízení nejen v soukromém sektoru, určuje právní a morální chování řídicích subjektů. Při finančním řízení je tedy nutno brát v potaz i nefinanční hlediska (Otrusínová a Kubíčková, 2011).

Aby bylo dosaženo výše zmíněných principů 3E, pak je zapotřebí nastavit priority, cíle a strategie dané obce s ohledem na schválený rozpočet. Důležitá je také efektivní správa majetku, co by zdroje financí obce. V neposlední řadě je také třeba správného finančního řízení v návaznosti na stanovené cíle (Pavlík a kol., 2014).

Hlavní prioritou u finančního řízení veřejného sektoru není navyšování hodnoty účetní jednotky nebo maximalizace zisku, ale zabezpečení požadovaných statků a služeb z finančních prostředků poskytnutých veřejnosti. Pokud skutečné výdaje účetní jednotky odpovídají schváleným výdajům, pak bylo dosaženo cíle finančního řízení (Máče, 2012). V rámci finančního řízení je kladen důraz hlavně na efektivitu dané organizace, která je zkoumána prostřednictvím různých systémových nástrojů. Mezi tyto nástroje se řadí plánování, kontrolní metody, manažerské účetnictví nebo finanční analýza. Oproti podnikatelským subjektům je pro efektivní řízení obcí limitujícím faktorem současné právní prostředí, které zpomaluje rozhodování řídicích subjektů.

Finanční hospodaření je upraveno právními předpisy, daňovými zákony či majetkovými právními předpisy. Mezi nejdůležitější právní předpisy patří zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), ve znění pozdějších předpisů nebo zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů (Otrusínová a Kubíčková, 2011).

2.5 Rozpočet obce

Obec musí v souvislosti se zajišťováním veřejných statků a služeb naplánovat výši výdajů, které chce použít v rámci svých záměrů a cílů na uspokojení potřeb občanů. Proto je povinností každé obce vytvořit rozpočet na dobu jednoho kalendářního roku, přičemž jeho výslednou podobu schvaluje zastupitelstvo. Rozpočet obce (územní rozpočet) představuje finanční plán, ve kterém jsou předestřeny předpokládané příjmy a výdaje, na základě kterých by měla obec hospodařit v průběhu následujícího roku (Černý a Kypetová, 2014).

Rozpočty obcí spadají do soustavy veřejných rozpočtů společně s rozpočty státu, státních fondů, krajů, rozpočty příspěvkových organizací zřizovaných územními

samosprávnými celky, dobrovolných svazků obcí atd. V zákoně č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů je vymezen obsah, funkce a tvorba rozpočtů obcí. Problematika rozpočtových pravidel je také předestřena v zákoně č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů, který upravuje tvorbu a postavení státního rozpočtu a jeho vazby na rozpočty územních samosprávných celků. Vazbami jsou zde myšleny především dotace, návratné finanční pomoci a příspěvky mezi jednotlivými rozpočty (Zákon č. 218/2000 Sb.). Z důvodu těchto vazeb je pro obce důležitá také příprava a jednání o státním rozpočtu či rozpočtu kraje, aby věděly, zda mohou počítat se schválenými dotacemi (Černý a Kypetová, 2014).

Obsahem rozpočtu jsou výdaje, příjmy a ostatní peněžní operace vyobrazené za dané rozpočtové období. Rozpočet lze tedy charakterizovat jako bilanci příjmů a výdajů, jež lze zapsat ve formě následující rovnice (2.1):

$$F_1 + P - V = F_2 \quad (2.1)$$

Danou rovnicí lze popsat jako stav peněžních prostředků na začátku rozpočtového období navýšený o celkové příjmy plynoucí do hospodaření obce a snížený o celkové výdaje vynaložené obcí, tento propočet je následně roven stavu peněžních prostředků na konci rozpočtového období (Provazníková, 2015).

Zpravidla se rozpočet sestavuje jako vyrovnaný, což znamená, že celkové příjmy se rovnají celkovým výdajům. Tento stav však nastává zřídka. Rozpočet však může být schválen také přebytkový či schodkový za určitých okolností. Pokud jsou některé příjmy z daného roku určeny pro použití až v následujících letech, např. ke splacení jistiny úvěru, pak lze schválit přebytkový rozpočet. Schodkový rozpočet lze schválit pouze v případě, že daný schodek bude možné pokrýt finančními prostředky z předcházejících let nebo úvěrem, smluvně zabezpečenou půjčkou, návratnou finanční pomocí či příjmem z prodeje komunálních dluhopisů územního samosprávného celku.

Obce mohou zakládat peněžní fondy, které mohou být zřízeny pro konkrétní účely nebo bez účelového určení. Příjmovým zdrojem těchto fondů jsou přebytky hospodaření z minulých let, převody prostředků z rozpočtu během roku do účelových peněžních fondů nebo příjmy běžného roku, které nejsou určeny k použití v běžném roce (Zákon č. 250/2000 Sb.).

V průběhu běžného rozpočtového období často dochází ke změnám, a to z důvodů, jež se nedaly dopředu předvídat. Hlavně na počátku roku může dojít k razantním změnám z důvodu provázanosti se státním či krajským rozpočtem v oblasti příjmů do obecního rozpočtu např. u schválených dotací. Může se také jednat o nečekanou škodu na majetku,

která se následně promítne ve výdajích obce. Proto je nezbytné v průběhu roku přizpůsobovat a upravovat rozpočet obce v souvislosti s měnícími se podmínkami. Vzniklé změny v rozpočtu se provádějí prostřednictvím rozpočtového opatření, které představuje danou změnu v rozpočtu a musí se následně po schválení zveřejnit (Císařová a Pavel, 2008).

2.5.1 Rozpočtový proces

Pro celkové sestavení rozpočtu je nutné projít několika fázemi, které lze souhrnně označit jako rozpočtový proces. V rámci celého rozpočtového procesu je nutné dodržovat několik zásad:

- zásada každoročního sestavování a schvalování rozpočtu,
- zásada reálnosti a pravdivosti rozpočtu,
- zásada účelovosti rozpočtu,
- zásada dlouhodobé vyrovnanosti,
- zásada úplnosti a jednotnosti rozpočtu,
- zásada efektivnosti a hospodárnosti rozpočtu,
- zásada transparentnosti a publicity rozpočtu (Krajský úřad JMK, 2012).

V první fázi je třeba vypracovat návrh rozpočtu. Při sestavování ročního rozpočtu vychází obec z vypracovaného střednědobého rozpočtového výhledu. Střednědobý rozpočtový výhled slouží jako střednědobé finanční plánování rozvoje hospodaření obce. Je vytvořen na základě uzavřených smluvních vztahů a přijatých závazků obvykle na 2 až 5 let následujících po roce, na který se sestavuje roční rozpočet. Tento dokument obsahuje souhrnné údaje o příjmech a výdajích, o dlouhodobých pohledávkách a závazcích a finančních zdrojích a potřebách dlouhodobě realizovaných záměrů. Také je nezbytné uvést dopady dlouhodobých závazků na hospodaření obce. Rozpočtový výhled slouží jako pomocný nástroj k sestavení ročního rozpočtu. Měl by sloužit k efektivnímu investičnímu plánování a k analýze použitých finančních zdrojů k jejich krytí (Zákon č. 250/2000 Sb.).

Návrh rozpočtu zpravidla sestavuje obecní úřad, konkrétněji finanční odbor ve spolupráci s radou. Po sestavení návrhu rozpočtu se musí zveřejnit na úřední desce po dobu nejméně 15 dnů přede dnem jeho projednání v zastupitelstvu, aby se k němu mohli vyjádřit občané obce. Následně dojde k projednávání a schvalování rozpočtu zastupitelstvem, pokud ovšem není rozpočet obce schválen před 1. lednem rozpočtového roku, musí se obec řídit pravidly rozpočtového provizoria. Pravidla stanovuje zastupitelstvo obce pro hospodaření obce nebo orgány svazku obcí pro hospodaření svazku obcí. Jedním z obecných pravidel je, že realizované měsíční výdaje by měly být maximálně ve výši 1/12 rozpočtu minulého roku.

Všechny příjmy a výdaje v době rozpočtového provizoria se následně stávají příjmy a výdaji rozpočtu obce po jeho schválení (Krajský úřad JMK, 2012).

Po schválení rozpočtu navazuje další etapa rozpočtového procesu, jež se nazývá rozpis rozpočtu. Jeho součástí je sdělení závazných ukazatelů rozpočtu daným subjektům, které jsou povinny se jimi řídit. Rozpočet je v rámci rozpisu rozpočtu členěn podle podrobné rozpočtové skladby. V průběhu rozpočtového období pak probíhá samotná realizace rozpočtu, jež je pravidelně kontrolována (Břeň, 2012).

2.5.2 Struktura rozpočtu

Struktura rozpočtu obce je členěna do dvou složek, běžného rozpočtu a kapitálového rozpočtu. U běžného rozpočtu je bilance dána běžnými příjmy a běžnými výdaji, které se opakují v průběhu rozpočtového období jednoho roku, obvykle se jedná se o transakce spojené s běžnou činností obce. Struktura běžného rozpočtu je vyobrazena v tabulce č. 2.1.

Tabulka. č. 2.1 Struktura běžného rozpočtu obce

Příjmy		Výdaje
Daňové příjmy	Sdílené daně	- Všeobecný pořádek (policie, hasiči, atd.)
	Svěřené daně	
	Místní poplatky	- Všeobecné veřejné služby (veřejná správa)
	Správní poplatky	
Nedaňové příjmy	Příjmy z pronájmu majetku	- Bydlení
	Zisk z podnikání	- Vzdělání
	Uživatelské poplatky za služby	- Komunální služby
	Příjmy od vlastních neziskových organizací	- Péče o zdraví (veřejné zdravotnictví)
	Ostatní příjmy	- Výdaje na podnikání
Přijaté transfery	Běžné dotace ze státního rozpočtu	- Ostatní běžné výdaje
	Běžné dotace ze státních fondů	- Placené úroky
	Od územních rozpočtů	- Běžné dotace jiným rozpočtům
	Ostatní běžné příjmy (dary, sankce)	
SALDO - PŘEBYTEK		SALDO – SCHODEK

Zdroj: Vlastní zpracování dle Provazníkové (2015, s. 61)

Naopak kapitálový rozpočet zahrnuje jednorázové a neopakovatelné příjmy a výdaje vztahující se k financování investičních potřeb obce. Cílem kapitálového rozpočtu by měl být

zisk dlouhodobých aktiv a kumulace zdrojů. Obecná struktura kapitálového rozpočtu je vyobrazena v následující tabulce č. 2.2.

Tabulka. č. 2.2 Struktura kapitálového rozpočtu obce

Příjmy	Výdaje
- Z prodeje majetku (movitého nebo nemovitého)	- Na investice
- Kapitálové přijaté dotace (účelové, všeobecné)	- Kapitálové dotace jiným rozpočtům
- Z půjček (emise obligací, úvěr od peněžních institucí)	- Nákup obligací, akcií
- Dary na investice	- Poskytované střednědobé a dlouhodobé půjčky
- Přebytek běžného rozpočtu	- Splátky dříve přijatých půjček
	- Deficit běžného rozpočtu

Zdroj: Vlastní zpracování dle Provazníkové (2015, s. 62)

V případě, že je běžný rozpočet naplánován jako schodkový či se v průběhu rozpočtového období dostane do deficitu, pak je tento schodek vykryt prostředky z kapitálového účtu (viz tabulka č. 2.2). Stejný princip platí v opačném případě, pokud je běžný rozpočet naplánován jako přebytkový, pak tyto prostředky budou vykázány jako kapitálové příjmy (Provazníková, 2015).

Analytickým nástrojem pro třídění příjmů a výdajů veřejných rozpočtů je **rozpočtová skladba**, která zabezpečuje jejich přehlednost a jednotnost. Náležitosti rozpočtové skladby jsou vymezeny ve vyhlášce č. 323/2002 Sb., o rozpočtové skladbě. Ve zjednodušené podobě se tedy jedná o systém, ve kterém jsou přiřazovány konkrétním finančním transakcím jednotlivé kódy. Dle daného kódu lze následně zjistit informace, zda šlo o příjem či výdaj v rámci rozpočtu a do jakého odvětví tato částka směřovala (Císařová a Pavel, 2008).

Rozpočtová skladba třídí příjmy a výdaje z hlediska **odpovědnostního, konsolidačního, odvětvového a druhového**. Existují i další hlediska, na základě nichž lze třídit příjmy a výdaje a které jsou podrobněji vymezeny ve výše zmíněné vyhlášce o rozpočtové skladbě, avšak pro tuto práci byly vybrány ty nejzákladnější. Odpovědnostní třídění je v České republice povinné pouze u státního rozpočtu, kdy se jednotlivé příjmy a výdaje státního rozpočtu třídí dle kapitol např. Všeobecná pokladní správa či Státní dluh. Z důvodu existence vztahů mezi jednotlivými veřejnými rozpočty je nutné provést konsolidaci, aby se zamezilo duplicitě na základě vnitřních převodů mezi rozpočty. Výsledná bilance rozpočtu se při konsolidaci nemění, jen dochází ke snížení objemu příjmové

a výdajové stránky rozpočtu, jež zastupují realizované vícenásobné finanční operace. Ke třídění z konsolidačního hlediska dochází za pomoci záznamových jednotek, mezi něž patří například převody uvnitř peněžních fondů nebo transfery přijaté od jiného okresu (Vyhláška č. 323/2002 Sb.).

Jak je již z názvu patrné, tak odvětvové hledisko třídí příjmy a výdaje dle daného odvětví. Na odvětví je zde nahlíženo jako na druh činnosti, na které jsou vynaloženy výdaje nebo ze kterých plynou příjmy. Výdaje jsou při tomto postupu tříděny všechny, kdežto u příjmů se dle tohoto hlediska třídí pouze příjmy nedaňové a kapitálové s výjimkou příjmů ze splátek půjčených prostředků. Pro zařazení se používá čtyřmístný klasifikační klíč, který roztrídí příjmy a výdaje do rozpočtových skupin, oddílů, pododdílů a paragrafů. Členění u rozpočtové skupiny je následující:

1. zemědělství, lesní hospodářství a rybářství,
2. průmyslová a ostatní odvětví hospodářství,
3. služby pro obyvatelstvo,
4. sociální věci a politika zaměstnanosti,
5. bezpečnost státu a právní ochrana,
6. všeobecná veřejná správa a služby (Břeň, 2012).

V rámci druhové členění se všechny peněžní operace třídí do tří základních okruhů. První okruhem jsou příjmy, jež se dále dělí do čtyř příjmových tříd:

1. daňové příjmy,
2. nedaňové příjmy,
3. přijaté transfery,
4. kapitálové příjmy.

Následně jsou příslušné druhy příjmů dále podrobněji tříděny. Daňové, nedaňové a kapitálové příjmy tvoří dohromady tzv. vlastní příjmy obce. Příjmy lze dále dělit dle povinnosti jejich vrácení či splacení na návratné a nenávratné příjmy. Do návratných příjmů se řadí úvěry a půjčky, které je obec nucena za daných podmínek splatit. Mezi nenávratné příjmy patří všechny ostatní příjmy. Druhým okruhem jsou výdaje, které se dělí na běžné a kapitálové výdaje. Třetím okruhem je financování obce, které představuje rozdíl mezi celkovými příjmy a celkovými výdaji. Z rozpočtového hlediska se pak financování člení na to, zda byl případný schodek pokryt z tuzemských či zahraničních zdrojů a zda se jednalo o dlouhodobé či krátkodobé financování (Kadeřábková a Peková, 2012).

2.5.3 Příjmy, výdaje a financování rozpočtu

Příjmová stránka rozpočtu obce je do značné míry závislá na státním rozpočtu a investiční politice ústředních orgánů státní správy a krajů. Vlastní daňové pravomoci obce jsou minimální a neodpovídají rozsahu přenesených kompetencí. V České republice funguje systém, kdy jsou daňové prostředky přerozdělovány bez vazby na lokalitu, kde byly dané příjmy produkovány. Jedná se o tzv. **rozpočtové určení daní** (dále jen RUD), na jeho základě se dle aktuálního znění předpisu zákona č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní, stanovuje procentuální podíl ze sdílených daní distribuovaný územním samosprávným celkům. Procentuální podíl sdílených daní připadající obcím je stanoven na základě specifických pravidel, a to dle výměry katastrálních území obce, prostého počtu obyvatel v obci, násobku postupných přechodů a počtu dětí a žáků navštěvujících školu zřizovanou obcí (Toth, 2014).

RUD je problematika, která je v rámci veřejných financí neustále diskutována. V průběhu let docházelo k postupnému vývoji v oblasti RUD, neboť bylo nezbytné reagovat na potřebu změny financování českých obcí hlavně v období ekonomické krize. Nejdůležitějšími mezníky pro RUD byly reformy v roce 2013 a následně v roce 2016 a 2017. Poslední reforma přinesla navýšení příjmů malých obcí. Došlo tak k vyrovnaní rozdílů mezi příjmy velkých a malých obcí (Kruntorádová, 2015). Vývoj rozpočtového určení daní v letech změn je vyobrazen v tabulce č. 2.3. Červenou barvou jsou označeny hodnoty, u kterých došlo daný rok ke změně oproti předešlému období.

Tabulka. č. 2.3: Změny podílů v rámci rozpočtového určení daní ve vybraných letech

	2012	2013	2016	2017
Daň z příjmů PO (placená obcemi a kraji)	100 %	100 %	100 %	100 %
Daň z nemovitosti	100 %	100 %	100 %	100 %
DPH	21,4 %	20,83 %	20,83 %	21,4 %
Daň z příjmů PO (bez daně placené obcemi a kraji)	21,4 %	23,58 %	23,58 %	23,58 %
Daň z příjmů FO ze závislé činnosti	21,4 %	22,87 %	23,58 %	23,58 %
	1,5 % ²	1,5 %	1,5 %	1,5 %
Daň z příjmů FO vybíraná srážkou	21,4 %	23,58 %	23,58 %	23,58 %
Daň z příjmů FO z SVČ	21,4 % z 60 % ³	23,58 % z 60 %	23,58 % z 60 %	23,58 % z 60 %
	30 % ⁴	30 %	30 %	X

² Obcím je také přerozdělováno 1,5 % z celostátního výnosu z daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti, a to na základě počtu zaměstnanců s místem výkonu práce v obci.

³ U výnosu z daně z příjmů FO ze SVČ obcím náleží určený podíl 23,58 %, který vychází z 60 % z celostátního příjmu z této daně.

Zdroj: Vlastní zpracování dle Finanční správy

Reforma z roku 2013 přinesla snížení podílu z příjmů z DPH, ale u ostatních podílů z daní došlo k procentuálnímu navýšení. Obecně si tak v roce 2013 obce v rámci daňových příjmu polepšily oproti roku 2012. Další změna v rozpočtovém určení daní byla provedena s účinností od počátku roku 2016, kdy se sjednotil procentuální podíl u daní z příjmů FO ze závislé činnosti s ostatními dani z příjmů na 23,58 %.

Novela týkající se rozpočtového určení daní s účinností od 1. 1. 2017 zrušila problematický a pro obce nevýhodný 30 % podíl z inkasa z daně z příjmů FO z SVČ. Důvodů ke zrušení daného atributu bylo hned několik. Hlavním důvodem bylo, že příjem z této daně již dlouhodobě klesá. Koeficient byl původně zaveden, aby motivoval obce k vytváření výhodných podmínek pro podnikání na jejich území, avšak pouze 23 % obcí má nárok na tento příjem. Ostatní obce nedostanou nic, což se jeví jako velmi nesolidární. Kompenzací pro zrušení této položky bylo navýšení podílů obcí z DPH o 0,57 %. Obce tak namísto nestabilního prvku získaly lepší podmínky v podobě vyššího podílu z příjmů z DPH. U této daně se do budoucna očekává progresivní růst zapříčiněný přijímanými opatřeními v oblasti boje proti daňovým únikům a taky díky předpovídanému ekonomickému růstu (Matej, 2016).

Jak je patrné z tabulky č. 2.3 daň z příjmů právnických osob placená obcemi má specifické postavení v rozpočtu obce, neboť je zachycena v příjmech, ale i výdajích. Další složkou daňových příjmů obcí jsou prostředky z tzv. svěřených daní. Svěřenou daní je daň z nemovitých věcí, která je tvořena daní s pozemků a daní ze stavebních jednotek. Jedná se tedy o výnosy plynoucí přímo do rozpočtu obce, na jejímž území se příslušná nemovitost nachází. Administrativní náklady spojené s výběrem daně z nemovitých věcí nezatíží rozpočet obcí, neboť je vybírána příslušnými místními finančními úřady a následně zaslána obcím. Obce mohou stanovit na základě vlastní vydané vyhlášky výši tří typů koeficientu vztahujících se k dani z nemovitých věcí, a tím ovlivní výslednou výši daně a tedy i příjmů z ní plynoucí.

Místní poplatky spadají do daňových příjmů obce a jsou upraveny zákonem č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích. Obce tak mohou získat finanční prostředky z následujících poplatků:

1. poplatek ze psů,

⁴ Obce mají nárok také na 30 % z celkových příjmů z daně z příjmu FO ze samostatně výdělečné činnosti, a to v souvislosti s bydlištěm podnikatele v dané obci.

2. poplatek za užívání veřejného prostranství,
3. poplatek ze vstupného.
4. poplatek z ubytovacích kapacit,
5. poplatek za lázeňský nebo rekreační pobyt,
6. poplatek za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů,
7. poplatek za povolení k vjezdu s motorovým vozidlem do vybraných míst a částí měst,
8. poplatek za zhodnocení stavebního pozemku možností jeho připojení na stavbu vodovodu nebo kanalizace.

Je zcela v kompetenci obce, které poplatky z výše jmenovaných uplatní na svém území a v jaké výši. Stanoví je prostřednictvím obecně závazné vyhlášky, ve které uvede podrobnosti ohledně jejích vybírání, vzniku a zániku poplatkové povinnosti či splatnosti (Maaytová, Ochrana a Pavel, 2015).

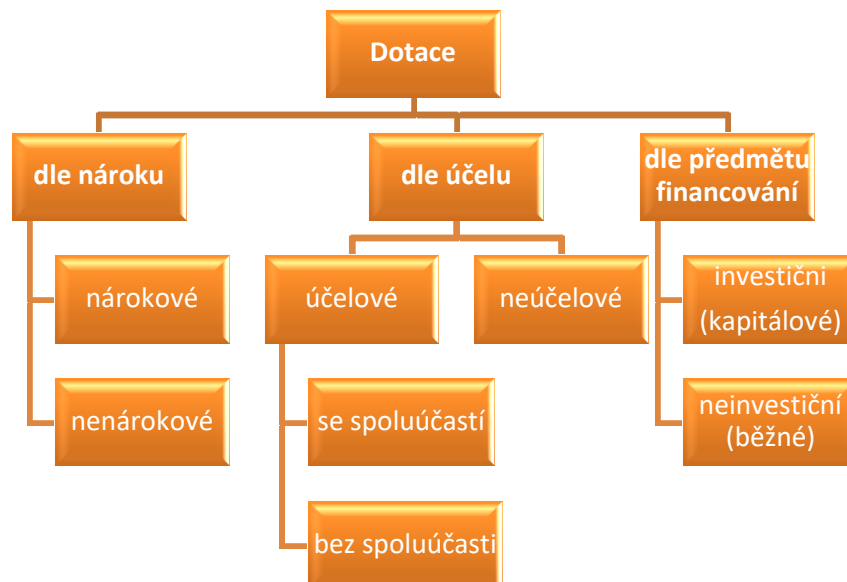
Obce vybírají také tzv. **správní poplatky**, které souvisí s výkonem státní správy. Existují také správní poplatky, jež plynou do příjmové části rozpočtu. Poplatníkem správního poplatku je fyzická nebo právnická osoba, jež podala žádost k provedení úkonu správnímu úřadu. Na rozdíl od místních poplatků obec nemá pravomoc stanovit výši správního poplatku. Sazby za úkony v oblasti správního výkonu moci obce jsou uvedeny v sazebníku, stanoveném přílohou zákona č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích. Poplatník si může zažádat např. o povolení k pobytu, ověření listin, výpis z katastru nebo podat žádosti týkající se podnikání, daní či financí (Zákon č. 634/2004 Sb.).

Další části příjmů rozpočtu obce jsou **nedaňové příjmy** plynoucí především z vlastní podnikatelské činnosti obce, prodeje nekapitálového majetku obce nebo v malé míře z příjmů z úroku či dividend. Vlastní podnikatelské činnosti obcí pomáhají k navýšení příjmů v rozpočtu a k posilování míry finanční odpovědnosti a soběstačnosti. Ve srovnání s daňovými příjmy, může obec tyto příjmy lépe plánovat a předvídat jejich rozsah. Tyto příjmy mohou také sehrát důležitou roli při naplňování dlouhodobých strategických cílů ve smyslu udržitelného rozvoje (Toth, 2014).

Druhým nejvýznamnějším zdrojem příjmů obce jsou přijaté **dotace** neboli transfery. Dotace lze definovat jako nenávratné financování projektů či programů určitým subjektem (stát, kraj) uchazeči, a to na základě splnění předem stanovených podmínek. Z důvodu nedostatečných vlastních příjmů na pokrytí výdajů souvisejících s poskytováním veřejných

statků a služeb je zapotřebí obce dotovat. Dotace lze dělit dle několika kritérií, jejich základní rozdělení je vyobrazeno ve schématu č. 2.2.

Schéma č. 2.2: Základní členění dotací

Zdroj: Vlastní zpracování dle Maaytové, Ochrany a Pavla (2015, s. 149)

Dotace lze dělit podle toho, jakým způsobem je obce získávají. Nárokové dotace obce získávají automaticky, aniž by o ně musely žádat. Pokud však obce musí o dotace požádat, a následně splnit určité podmínky, pak se jedná o nenárokovou dotaci. Dotace lze dělit na běžné a kapitálové podle toho, zda jsou vynakládány na provozní činnosti (běžné) nebo zda jsou použity k zajištění určitého standardu poskytovaných veřejných statků (kapitálové).

Příjem účelových dotací je podmíněn k použití na předem stanovený účel, naopak s neúčelovými dotacemi může obec nakládat dle svého uvážení. U účelových dotací může být zakotvena podmínka spoluúčasti obce na financování daných výdajů. V takovém případě se jedná o dotace se spoluúčastí, kdy daná dotace má formu určitého procentního podílu na celkové vynaložené částce. Obec tedy musí vynaložit peněžní prostředky ze svých vlastních příjmů na pokrytí projektu, aby získala dotaci od daného subjektu. Pokud poskytne vyšší vládní úroveň fixní částku na účelovou dotaci bez ohledu na to, zda obec vydá peněžní prostředky na danou službu, pak se jedná o dotaci bez spoluúčasti (Provazníková, 2015).

Obcím jsou přidělovány dotace ze státního rozpočtu, ze státních mimorozpočtových fondů, z rozpočtů územně samosprávných celků, z prostředků Evropské unie a od dalších subjektů (mezinárodní sdružení měst a obcí). Nárokové dotace ze státního rozpočtu jsou

předvídatelným a stabilním příjmem obcí na daný rozpočtový rok. Specifickou dotací je příspěvek na výkon státní správy v rámci přenesené působnosti, neboť se jedná o dotaci účelovou, neinvestiční, nárokovou a se spoluúčastí ze státního rozpočtu. Daný příspěvek není zúčtovatelný, neboť obec není schopna přesně stanovit množství času, kterou úředník věnoval na výkon spojený se státní správou a na činnost spojenou se samosprávou obce. Postup pro stanovení a výši celkového příspěvku pro jednotlivé samosprávy je každoročně upraven podle zákona o státním rozpočtu (Maaytová, Ochrana a Pavel, 2015).

Od státních mimorozpočtových fondů získávají obce dotace účelové a kapitálové nejčastěji na investice s ekologickým aspektem (ze Státního fondu životního prostředí) nebo na opravu komunikací (ze Státního fondu dopravní infrastruktury) či na podporu bytové výstavby (ze Státního fondu rozvoje bydlení). Kraje mohou zprostředkovat obcím dotace přerozdělením některých získaných dotací ze státního rozpočtu např. na sociální služby nebo na podporu dobrovolných hasičských požárních sborů.

Dotace z Evropské unie jsou vypláceny ze strukturálních fondů a Kohezního fondu. Jedná se o dotace účelového charakteru se spolufinancováním ze strany obcí a mohou nabývat běžné nebo kapitálové povahy. Většinou bývají vypláceny až po realizaci projektu či stavby. Dotace z EU jsou často spojeny s rozvojem a podporou území, proto jsou nejčastěji financovány projekty typu podpory cestovního ruchu, budování cyklotras a kanalizací. Žádosti o dotace z EU jsou oproti ostatním dotacím velmi administrativně náročné (Provazníková, 2015).

V případě, kdy dojde k neoprávněnému použití nebo zadržení peněžních prostředků poskytnutých jako dotace, pak se na takovýto přestupek bere jako porušení rozpočtové kázně. Za neoprávněné použití dotace lze považovat situaci, kdy byly porušeny povinnosti, které souvisely s účelem poskytnutých peněžních prostředků nebo pokud příjemce neprokázal, jak byly získané peněžní prostředky použity. Pokud by obec porušila povinnost vrácení poskytnutých peněžních prostředků, pak je toto jednání bráno jako zadržení peněžních prostředků. Právníká osoba, která vykonala přestupek, je povinna zaplatit odvod za porušení rozpočtové kázně do rozpočtu, z něhož byly dané peněžní prostředky poskytnuty (Zákon č. 250/2000 Sb.).

Poslední položkou v rámci příjmové stránky rozpočtu obce jsou **kapitálové příjmy**. Jedná se o peněžní prostředky získané z prodeje dlouhodobého majetku a z prodeje akcií a majetkových podílů.

Jak již bylo výše zmíněno, složka výdajů v rozpočtu obce se dělí na běžné a kapitálové. Běžné výdaje jsou dále rozděleny na neinvestiční nákupy, neinvestiční půjčky

a neinvestiční dotace. Do běžných výdajů jsou zahrnuty veškeré finanční prostředky, které je nutné vynaložit např. na chod obecního úřadu, podporu místní kultury a sportu, údržbu veřejných prostranství, provoz škol, obecní policie, hřbitova či veřejného osvětlení. Součástí běžných výdajů jsou také výdaje spojené s vyplacením platů státním zaměstnancům nebo poplatky státním orgánům. Kapitálové výdaje jsou vynakládány na investiční výstavby, nákupy nemovitostí či akcií, anebo na investiční dotace fyzickým a právnickým osobám (Černý a Kypetová, 2014).

Pokud má obec nedostatek vlastních prostředků na financování svých potřeb nejčastěji v podobě dlouhodobých investic, pak může využít příjmy návratného charakteru, které následně bude muset vrátit svým věřitelům. Mezi příjmy návratné povahy patří především úvěry, návratné půjčky a finanční výpomoci od jiných subjektů a emise komunálních obligací nebo akcií. Při rozhodování o půjčce by obec měla pečlivě zvážit podmínky této transakce, tedy na jakou dobu je úvěr sjednáván, jakým způsobem je stanoven výpočet úroku a zda dokáže včas splácet vyplývající závazky nejen v podobě jistiny, ale i úroků. Obce by měly mít na paměti tzv. zlaté pravidlo vyrovnaného rozpočtu, které obsahuje myšlenku, kdy by se z cizích zdrojů měly financovat pouze investice nikoliv běžné výdaje.

Obce může čerpat také krátkodobý úvěr, když potřebuje překlenout časový nesoulad mezi skutečným plněním příjmů a potřebou financovat běžné výdaje. Překlenovací úvěr by však neměl být použit v případě krytí deficitu běžného rozpočtu. Střednědobé a dlouhodobé úvěry využívají obce k financování dlouhodobých investičních záměrů. V tomto případě je důležité, aby obce prokázaly, že tato půjčka bude směřovat na projekty generující vlastní příjmy, jež budou dostatečné k pokrytí jistiny a úroků. Pokud by obec přecenily své možnosti splácet daný úvěr, pak by se mohla dostat do nepříjemné situace, kdy by nebyla schopna plnit své základní funkce a zajišťovat svým obyvatelům veřejné služby.

Pro obec je důležité, zda je úroková sazba nastavená jako fixní nebo variabilní. Variabilní úroková sazba závisí na vývoji na kapitálovém trhu a je spojena s předpokládaným budoucím vývojem úrokových sazeb. Pokud nelze alespoň částečně předvídat situaci na kapitálovém trhu, pak je lepší využít fixní úrokovou sazbu. Existuje několik možností, jak splácet úvěr, obec si měla rozhodnout pro vhodný způsob, tak aby udržela svůj rozpočet v rovnováze. Nejběžnějším způsobem je pravidelná splátka částky ve stejné výši, jež zahrnuje poměrnou část jistiny a úroku. Další možností je pravidelné splácení úroků a po uplynutí sjednané doby je splacena najednou výše celé jistiny.

Příčinou zadlužování zejména malých obcí bývají přidělované dotace, které jsou často podmíněny spoluúčastí obce na financování investičního projektu. Pokud nemá obec

vytvořené rezervy či jiné vlastní prostředky, kterými by dokázala pokrýt plánovaný projekt, pak je nejčastějším řešením přijetí úvěru od peněžního ústavu. Jak již bylo zmíněno dříve v této práci, ve většině případů dochází k získání peněžních prostředků ve formě dotace, až po realizaci projektu a splnění všech podmínek. Tento přístup tak generuje velký tlak v podobě narůstajících nákladů promítajících se do výdajů obce, který často zapříčiní další zadlužování obce (Provazníková, 2015).

Z důvodu rostoucího zadlužování obcí se Ministerstvo financí rozhodlo od roku 2009 monitorovat ukazatele jednotlivých obcí, prostřednictvím Soustavy informativních a monitorujících ukazatelů. Pravidelně se vyhodnocují parametry jednotlivých obcí a kontroluje se, zda výsledné hodnoty nevykazují možné riziko v hospodaření obce. V průběhu roku 2012 byl navržen zákon o rozpočtové odpovědnosti, jehož cílem bylo přísněji sledovat a omezovat zadlužování územních samosprávných celků (Černý a Kypetová, 2014). Zákon č. 23/2017 Sb., o pravidlech rozpočtové odpovědnosti byl schválen až na počátku roku 2017.

2.6 Závěrečný účet obce

Údaje o ročním hospodaření obce se po skončení kalendářního roku zapisují do závěrečného účtu. Jsou zde vyobrazeny údaje o plnění rozpočtových příjmů a výdajů v plném členění podle rozpočtové skladby. Závěrečný účet dále obsahuje údaje o dalších finančních operacích včetně tvorby a použití fondů a údaje o hospodaření s majetkem. Veškeré tyto údaje musí obec uvádět v podrobném členění a obsahu, aby dle nich bylo možné zhodnotit její finanční hospodaření (Máče, 2012). V závěrečném účtu musí být také obsaženo vyúčtování finančních vztahů ke státnímu rozpočtu, rozpočtům krajů, obcí, Národnímu fondu, státním fondům a jiným rozpočtům a k hospodaření dalších osob.

Obec si musí nechat povinně přezkoumat své hospodaření za uplynulý kalendářní rok, přičemž výsledek přezkoumání je součástí závěrečného účtu (Zákon č. 250/2000 Sb.). Předmětem přezkoumání hospodaření obce jsou např. údaje o plnění příjmů a výdajů rozpočtu včetně peněžních operací, o nákladech a výnosech podnikatelské činnosti územního celku, o zadávání a uskutečňování veřejných zakázek, o nakládání a hospodaření s majetkem ve vlastnictví obce a další údaje vymezené dle daného právního předpisu. Kontroloři v podobě auditorů nebo krajského úřadu ověřují, zda byl např. dodržen účel poskytnuté dotace nebo návratné finanční výpomoci a podmínky jejich použití. Dále zkoumají věcné a formální správnosti dokladů či soulad hospodaření s finančními prostředky ve srovnání s rozpočtem. Kontroloři předloží zprávu o výsledku přezkoumání hospodaření obce s výrokem, zda byly

nebo nebyly zjištěny chyby a nedostatky. Povinně by měli upozornit na případná rizika, která mohou mít negativní dopad na hospodaření obce nebo podat výrok o nepřekročení dluhu nad 60 % průměru příjmů obce za poslední 4 rozpočtové roky (Zákon č. 420/2004 Sb.).

Návrh závěrečného účtu musí obec zveřejnit na úřední desce na svých internetových stránkách nejméně 15 dnů přede dnem započetí projednávání na zasedání zastupitelstva obce. Občané mohou připomínkovat návrh závěrečného účtu písemně a ve lhůtě stanovení zastupitelstvem. Po projednání závěrečného účtu se uzavírá s vyjádřením souhlasu bez výhrad nebo souhlasu s výhradami, na základě nichž přijme obec opatření nutná k nápravě zjištěných nedostatků a vyvodí závěry vůči osobám, jež svým jednáním způsobily škody obci (Zákon č. 250/2000 Sb.).

2.7 Finanční účetnictví ve veřejném sektoru

Na rozdíl od podnikatelských subjektů jsou subjekty veřejného sektoru částečně nebo zcela financovány z veřejných rozpočtů. Liší se také jejich poslání, neboť hlavní prioritou obce je zajištění veřejných služeb pro blaho svých občanů a nikoliv dosažení zisku jako tomu je u podnikatelských subjektů.

Veřejný sektor se stejně jako soukromý sektor v rámci účetnictví řídí zákonem č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů. Mezi další předpisy upravující účetnictví veřejného sektoru patří:

- Vyhláška č. 383/2009 Sb., o účetních záznamech v technické formě vybraných účetních jednotek a jejich předávání do centrálního systému účetních informací státu a o požadavcích na technické a smíšené formy účetních záznamů, ve znění pozdějších předpisů,
- Vyhláška č. 410/2009 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o účetnictví pro některé vybrané účetní jednotky, ve znění pozdějších předpisů,
- Vyhláška č. 270/2010 Sb., o inventarizaci majetku a závazků,
- České účetní standardy pro některé vybrané účetní jednotky (ČÚS 701 - 710) (Vodáková, 2013).

Pro zpracování finanční analýzy vybrané obce jsou základními zdroji údajů informace získané z účetnictví dané účetní jednotky. Věrohodnost účetních výkazů je dána existencí a dodržování následujících zásad:

- **princip věcné souvislosti** (vykazování údajů spadajících do příslušného období),
- **zásada srozumitelnosti** (uživatelská znalost ekonomických aktivit a účetnictví),

- **zásada srovnatelnosti informací** (zachování účetních metod a postupů pro srovnání účetních informací v časovém období).

Finanční účetnictví a účetní výkazy poskytují věrný a poctivý přehled o finanční a majetkové situaci obce ve zkoumaných účetních obdobích. Jednotlivé ukazatele finanční analýzy lze získat z položek v účetních výkazech nebo skrze základní úpravu těchto položek (Máče, 2010).

2.7.1 Účetní reforma veřejného sektoru

V posledních letech lze spatřit v mezinárodním měřítku tendence o harmonizaci účetnictví, tedy o přibližování účetních pravidel a výkazů, a to hlavně z důvodu následné srovnatelnosti. Ukázalo se, že platné mezinárodní účetní standardy (IAS) či mezinárodní standardy účetního výkaznictví (IFRS) nejsou vhodné pro aplikaci v účetnictví veřejného sektoru. Proto byla založena Rada pro mezinárodní účetní standardy pro veřejný sektor (dále jen Rada), jejímž cílem je vytvořit pravidla a zásady pro specifické záležitosti organizací veřejného sektoru. Tato instituce však může vydávat pouze doporučení ohledně dané problematiky, neboť účetnictví veřejného sektoru stále spadá do pravomocí každého státu a jeho právní úpravy.

Česká republika akceptovala některá doporučení Rady při vytváření účetnictví státu, jenž představuje soubor podmínek k zajištění důležitých informací o finanční situaci státu pro využití v oblasti statistiky rozpočtů pro jakéhokoliv uživatele těchto informací (Parlament ČR, instituce Evropské unie či mezinárodní instituce) (Otrusínová a Kubíčková, 2011). Pro splnění daného cíle byla provedena účetní reforma v oblasti veřejného sektoru v roce 2010, jež od základu změnila obvyklá pravidla a postupy v účetnictví obcí a jejich příspěvkových organizací. Tato reforma se dotkla nejenom samotného účtování u obcí, ale došlo také ke změně v rámci shromažďování účetních dat do Centrálního systému účetních informací.

Schválena reforma měla vytvořit podmínky pro účinné vykonání úplných, správných a včasných informací o hospodářské situaci příslušných účetních jednotek státu (Chrenko, 2010).

Cílem účetní reformy bylo:

- získání dat pro řízení na státní a nižších úrovních ohledně potenciálních závazků a pohledávkách,
- zajištění důvěryhodných informací pro účely vykazování,

- zajištění kontinuálního získávání informací o účetnictví potřebných pro operativní řízení účetních jednotek ve veřejném sektoru,
- zkvalitnění aplikace účetních metod ve veřejném sektoru, a tím přiblížit účetní principy a metody směrem k soukromému sektoru (účetnictví podnikatelů) (Hakalová a kol., 2015).

V rámci realizace účetní reformy došlo k posílení akruálního principu⁵ u vybraných účetních jednotek. Před účetní reformou vycházelo účetnictví územních samosprávných celků z peněžního principu, což znamená, že účetní jednotka vykazovala pouze transakce spojené s tokem peněz (příjmy a výdaje). Na rozdíl od akruálního principu však nerefletoval důležité položky, jakými jsou rezervy, odpisy či opravné položky. Aplikace akruálního principu tak podpořila důvěryhodnost účetní závěrky a informací z nich vyplývajících pro zainteresované osoby.

V návaznosti na účetní reformu vznikla novela zákona o účetnictví, ve které došlo k upravení definice vybraných účetních jednotek a zavedení povinnosti sestavovat přehled o změnách vlastního kapitálu a přehled o peněžních tocích. Vybrané účetní jednotky se musely také řídit nově vzniklými Českými účetními standardy 701 až 710, které jsou pro ně závazné. Klíčovým standardem byl standard č. 703 upravující především účtování grantů, dotací a příspěvků (Otrusínová a Kubíčková, 2011).

2.7.2 Účetní výkazy

Jak již bylo zmíněno v úvodu podkapitoly 2. 4., účetní výkazy jsou důležitými zdroji pro vypracování finanční analýzy, a tedy zhodnocení stavu hospodaření a majetku u vybraných subjektů. Dle platné legislativy účetní závěrka zachycuje komplexní finanční situaci vybrané účetní jednotky. Součástí účetní závěrky jsou následující výkazy:

- rozvaha,
- výkaz zisku a ztráty,
- příloha,
- přehled o peněžních tocích,
- přehled o změnách vlastního kapitálu (Vyhláška č. 410/2009 Sb.).

Rozvaha podává přehled o uspořádání majetku a jiných aktiv a závazků a jiných pasiv za určité období. Majetek je z pohledu účetnictví posuzován ze dvou hledisek. Jedná-li se o konkrétní formu majetku v podobě dlouhodobého majetku či peněz, pak je v rozvaze zobrazován za pomoci aktiv. Jestliže se však jedná o zdroje, ze kterých byl majetek získán

⁵ Akruální princip v účetnictví znamená účtování nákladů a výnosů ve věcné a časové souvislosti.

(vlastní či cizí), pak se zařazuje do pasiv. S rozvahou je spjat pojem bilanční princip, ten představuje rovnost celkové hodnoty aktiv s celkovou hodnotou pasiv. Jakým způsobem je rozvaha obsahově vymezen lze vidět v tabulce č 2.4.

Tabulka č. 2.4: Rozvaha územních samosprávných celků

AKTIVA		PASIVA	
A.	Stálá aktiva	C.	Vlastní kapitál
A. I	Dlouhodobý nehmotný majetek	C. I	Jmění účetní jednotky a upravující položky
A. II	Dlouhodobý hmotný majetek	C. II	Fondy účetní jednotky
A. III	Dlouhodobý finanční majetek	C. III	Výsledek hospodaření
A. IV	Dlouhodobé pohledávky		
B.	Oběžná aktiva	D.	Cizí zdroje
B. I	Zásoby	D. I	Rezervy
B. II	Krátkodobé pohledávky	D. II	Dlouhodobé závazky
B. III	Krátkodobý finanční majetek	D. III	Krátkodobé závazky

Zdroj: Vlastní zpracování dle Vyhlášky č. 410/2009 Sb. – Přílohy č. 1

Rozvaha představuje souhrn účetních veličin k určitému datu, tedy stavové veličiny, kdežto další z účetních výkazu – Výkaz zisku a ztrát (také nazýván jako výsledovka) je spojen s přehledem tokových veličin, jimiž jsou náklady a výnosy. Obsahem výkazu je podrobné rozebrání nákladů, výnosů a výsledku hospodaření běžného účetního období, a to separátně podle toho zda spadají do hlavní či hospodářské činnosti účetní jednotky. Pokud se jedná o činnost, pro kterou byla daná účetní jednotka založena jiným právním předpisem či zřizovací listinou, pak bude daná činnost spadat do hlavní činnosti. V případě, že se bude jednat o doplňkovou nebo vedlejší činnost, pak se zařadí pod hospodářskou činnost (Máče, 2010). Strukturu daného výkazu lze spatřit v tabulce č. 2.5.

Tabulka č. 2.5: Výkaz zisku a ztrát územních samosprávných celků

A. NÁKLADY
I. Náklady z činností
II. Finanční náklady
III. Náklady na transfery
V. Daň z příjmů

B. VÝNOSY

- I. Výnosy z činností
- II. Finanční výnosy
- IV. Výnosy z transferů
- V. Výnosy ze sdílených daní a poplatků

C. VÝSLEDEK HOSPODAŘENÍ

Zdroj: Vlastní zpracování dle Vyhlášky č. 410/2009 Sb. – Přílohy č. 2

Další položkou v rámci účetní závěrky je přehled o peněžních tocích, který poskytuje informace o pohybu peněžních prostředků (přírůstků či úbytků) za dané účetní období. Přehled o peněžních prostředcích, jinak také zvaný jako Cash flow, je výkaz, který vychází z rozvahy a lze jej sestavit za pomoci přímé či nepřímé metody. Výkaz Cash flow se zaměřuje na peněžní toky ve třech hlavních oblastech řízení účetní jednotky:

- peněžní toky z provozní činnosti (hlavní výdělečná činnost),
- peněžní toky z dlouhodobých aktiv (investiční činnost),
- peněžní toky z vlastního kapitálu, dlouhodobých závazků a dlouhodobých pohledávek (finanční činnost).

Dalším výkazem účetní závěrky je přehled o změnách vlastního kapitálu, který nabízí informace o snížení nebo zvýšení konkrétních položek vlastního kapitálu za dané účetní období. Jedná se tedy o změny v rámci rozvahy v oblasti C., tedy jmenovitě o změny ve jmění účetních jednotek, změny v rámci fondů či výsledku hospodaření. Ve výkazu jsou přímo zdokumentovány příčiny změn každé položky vlastního kapitálu (Máče, 2012).

Příloha plní v rámci účetní závěrky vysvětlující a doplňující funkci k informacím uvedeným v jednotlivých částech účetní závěrky. Forma přílohy je závazně stanovena na základě legislativy a jejím obsahem jsou informace o použitých účetních metodách nebo finanční situaci účetní jednotky (Vyhláška č. 410/2009 Sb.)

3. Analýza hospodaření vybrané obce

V této kapitole bude provedena analýza hospodaření vybrané obce, kterou je obec Palkovice. Nejprve bude představena vybraná obec Palkovice a základní informace o její poloze, obyvatelstvu nebo o její správě. V další části kapitoly bude teoreticky popsána metodika analýzy ve veřejném sektoru a následně budou aplikovány pouze vybrané přístupy a ukazatele na data získaná ze závěrečného účtu obce a dalších výkazů pro zhodnocení hospodaření obce.

3.1. Obec Palkovice

Obec Palkovice leží v předhůří Beskyd v okrese Frýdek-Místek ve východní části Moravskoslezského kraje. Na katastrální rozloze 2 174 hektarů se rozkládají dvě části obce, a to Palkovice a Myslík. Původně se jednalo o dvě samostatné obce, které se sloučily v jeden celek až v roce 1980. První zmínka o Palkovicích se datuje do roku 1437, kdy byla součástí hukvaldského panství. Název obce byl dle historika Ladislava Hosáka odvozen od lokátora Čenka Palky z Bravantic, který byl pověřen k založení osady na území dnešní obce, a šlo tedy o označení vsi lidí Palkových. Jiný zdroj uvádí, že základem jména obce je slovo palek, což je odvozené slovo od slova páliť (Palkovice e-průvodce).

Nejvyššími body obce jsou Kubánkov (6662 m.n.m) a Kozlovická hůrka (612 m.n.m.), které jsou součástí pohoří Palkovických hůrek. Obcí protéká říčka Olešná, jež nese stejný název jako nedaleká rekreační přehrada. Centrum města leží nedaleko kostela sv. Jana Křtitele. V jeho blízkosti se nachází kulturní dům, ve kterém je provozováno obecní kino a sídli zde i obecní knihovna. V obci je poskytováno mnoho služeb, od restaurací, pošty, prodejny potravin, kadeřnických služeb, kosmetiky až po železářství. O zdravotnické služby se stará zubní lékařka, dětský lékař a dva všeobecní lékaři. Nachází se zde i základní škola, v jejíchž prostorách se dnes nalézá i mateřská škola. Obě školská zařízení jsou příspěvkovou organizací zřízenou obcí Palkovice. Svou stanicí má zde i obvodní oddělení policie ČR a funkční hasičská zbrojnice.

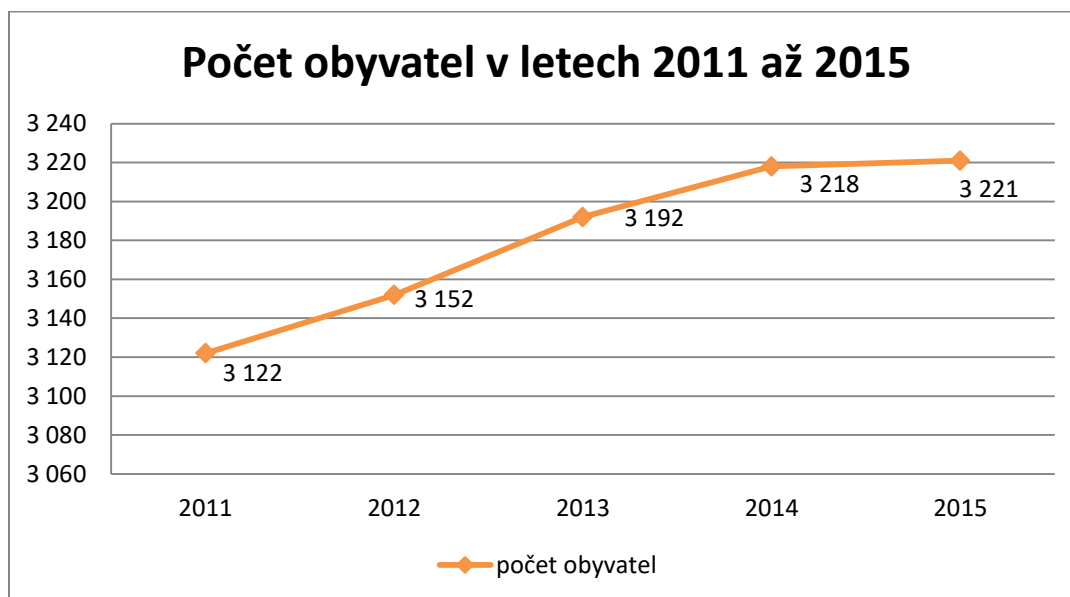
V obci existuje několik zájmových organizací dle jejich náplně lze posoudit, že Palkovice jsou obcí, v níž je velmi rozvinutá sportovní, kulturní a pěstovatelská činnost. Mezi tyto organizace patří zahrádkáři, myslivci, rybáři, včelaři, chovatelé, ale také turistický oddíl, hokejový oddíl, dobrovolní hasiči nebo taneční soubor Hurčánek. Obec každoročně pořádá obecní dožínky, obecní ples, smažení vaječiny, lampionový průvod, vánoční jarmark, a novoroční výšlap na Kubánkov. Od roku 1993 je vydáván zpravodaj obce s názvem Palkovické listy, v něm mohou občané nalézt informace o dění v obci.

Obec disponuje mnoha příležitostmi ke sportovnímu a turistickému vyžití. V zimě lze využít možnosti zalyžovat si na sjezdovce s umělým osvětlením a v létě si pak zahrát tenis nebo volejbal na vybavených sportovištích nebo se projet po mnoha značených cyklistických stezkách (Palkovice).

Palkovice se v roce 2014 zúčastnily každoročně pořádané soutěže o titul Vesnice roku za Moravskoslezský kraj, kdy se umístily na krásném 3. místě z celkově 17 přihlášených obcí. V této soutěži se sleduje a hodnotí úroveň společenského života v obci, celkový obraz vesnice, spolupráce s podnikateli v obci, aktivity občanů, občanskou vybavenost a infrastrukturu, péče o zeleň a krajinu, veřejná prostranství a připravované záměry a informační technologie v obci (Moravskoslezský kraj).

V rámci analýzy hospodaření obce bude zdrojem informací počet obyvatel v obci za jednotlivé zkoumané roky 2011 až 2015. Vývoj počtu obyvatel v obci je zachycen v grafu č. 3.1. Jak lze vypožorovat z grafu, počet obyvatel v Palkovicích každoročně stoupá. Nejedná se však o příliš velký růst, za sledované období vzrostl počet obyvatel pouze o 99 občanů.

Graf č. 3.1: Vývoj počtu obyvatel v letech 2011 až 2015⁶

Zdroj: Vlastní zpracování dle Českého statistického úřadu

V obci se nachází obecní úřad, ve kterém se schází 15-ti členné zastupitelstvo a tří členná rada obce. Současným starostou je Radim Bača a místostarostou David Kula.

⁶ Data jsou uvedeny vždy k 1.1. daného roku

V obci byly zřízeny dva výbory, a to kontrolní a finanční. Rada obce vytvořila také následující komise:

- komise kulturní,
- komise pro správu a zachování kulturního dědictví obce,
- komise požární ochrany,
- komise zemědělská, lesního a vodního hospodářství,
- komise letopisecká,
- komise tisková a informační,
- komise pro občanské záležitosti,
- komise pro životní prostředí, místní a bytové hospodářství,
- komise dopravní (Palkovice).

Palkovice jsou součástí *Sdružení měst a obcí povodí Ondřejnice* (dále jen SMOPO), které vzniklo v roce 1990 a jehož cílem bylo směřovat k vzájemné spolupráci a pomoci mezi nově zvolenými starosty. Všech deset obcí, jež jsou součástí daného mikroregionu, se nacházejí na levém nebo pravém břehu řeky Ondřejnice. V roce 2001 vytvořilo SMOPO dobrovolný svazek obcí, aby zmnožili své síly při dosahování cílů přesahujících svým rozsahem a významem možnosti jednotlivých obcí, tedy členů svazku. Za konkrétní cíle si svazek obcí stanovil rozvoj malého a středního podnikání, podporu hospodářské infrastruktury, sociální rozvoj obcí, ochranu životního prostředí, rozvoj kulturních hodnot a cestovního ruchu, ale hlavně společné postupy při uplatňování požadavků na dotace ze státních nebo zahraničních fondů. Svazek hospodaří na základě schváleného rozpočtu svazku, přičemž prostředky do rozpočtu získává od svých členů (SMOPO).

3.2. Finanční analýza ve veřejném sektoru

Finanční analýza poskytuje důležité informace o finanční situaci zkoumaného subjektu, které jsou podstatné pro efektivní řízení daného subjektu. Na rozdíl od účetních výkazů není zákonnou povinností obce provádět finanční analýzu, avšak poznatky získané z analýzy mohou sloužit pro srovnání hospodaření mezi jednotlivými obdobími nebo pro interní účely (Otrusínová a Kubičková, 2011).

Původně se finanční management vyvinul především pro soukromé firmy, jejichž cílem je maximalizace zisku. Cíl veřejného sektoru je však odlišný, přesto se používají metody finanční analýzy pro zhodnocení efektivnosti hospodaření. Použití finanční analýzy ve veřejném sektoru má však svá specifika. Dle Hrůzy by měly být tradiční podoby finanční analýzy aplikované na neprofitní organizace modifikovány, a to nejen v oblasti analýzy,

ale i ve způsobu interpretace výsledků a jejich vypovídající hodnotě. V případě, že by nedošlo k této úpravě, pak by dle použitých ukazatelů a metod finanční analýzy byla produkována pouze velmi obecná doporučení. Zohlednit by se měl především způsob financování. V důsledku reformy účetnictví a přibližování se k akruálnímu principu lze některé postupy v rámci finanční analýzy aplikovat i beze změn. Právě reforma účetnictví přispěla k lepší vypovídající schopnosti finančních dokumentů obcí a tím i k posílení přesnějších výsledků při provádění finanční analýzy (Hrůza, 2013).

Hospodaření obce se posuzuje na základě její likvidity a finanční nezávislosti. Cílem hospodaření veřejných subjektů je dosažení maximalizace úspor rozpočtovaných výdajů. Likvidita představuje včasné splacení závazků daným subjektem. V případě, kdy obec nedokáže správně naplánovat a řídit tok peněžních prostředků popřípadě časově zkoordinovat jednotlivé platby, tak se může dostat do problémů se splácením svých závazků. U hodnocení finanční nezávislosti lze použít ukazatele ve stejné podobě jako v soukromém sektoru. Obec by měla usilovat především o vyrovnané hospodaření, naplnění plánovaných cílů v rámci rozpočtového období a splacení svých závazků.

Finanční analýza zkoumá běžné hospodaření obcí, financování jejich investičních činností a jakým způsobem nakládá obec s majetkem. Důležitým zdrojem pro finanční analýzu jsou účetní výkazy obce, kterými jsou nejčastěji rozvaha a výkaz zisku a ztráty, ale také výkaz o peněžních tocích, výkaz o změnách vlastního kapitálu nebo příloha (Otrusínová a Kubíčková, 2011).

Při zpracování finanční analýzy se používá buď elementární metoda anebo vyšší metoda. Pro aplikaci vyšší metody finanční analýzy je zapotřebí hlubší znalosti matematické statistiky a také praktických a teoretických ekonomických vědomostí. Daleko běžnější je použití základní neboli elementární metody, a to z důvodu jednoduchosti zpracování účetních údajů. Tyto údaje se používají pro výpočet jednotlivých ukazatelů, jež mají vždy specifickou výpovědní hodnotu.

Ukazatele se dle způsobu výpočtu člení na absolutní, rozdílové a poměrové. Pokud jsou posuzovány pouze hodnoty konkrétních položek v účetních výkazech, pak se jedná o absolutní ukazatele. V rámci analýzy **absolutních ukazatelů** se rozlišují dva přístupy, a to horizontální anebo vertikální analýza. Horizontální analýza neboli analýza trendů vychází z dostatečně dlouhých časových řad a zabývá se vývojem a změnami u absolutních ukazatelů. Kdežto vertikální analýza je zaměřená na vnitřní strukturu absolutních ukazatelů, kdy jsou zkoumány jednotlivé položky z účetních výkazů v poměru k celkovému součtu všech položek

v dané kategorii. Tyto přístupy lze využít při analýze dosahovaných úspor při hospodaření obce nebo u analýzy plnění rozpočtu obce.

V praxi je nejčastěji aplikována finanční analýza na základě **poměrových ukazatelů**, které představují podíl dvou položek z účetních výkazů. Údaje potřebné pro výpočet poměrových ukazatelů jsou veřejně dostupné, neboť je lze nalézt v základních účetních výkazech. Poměrové ukazatele se člení na:

- ukazatele likvidity,
- ukazatele rentability,
- ukazatele zadluženosti a
- ukazatele soběstačnosti (Růčková, 2015).

Ukazatele rentability jsou ve veřejném sektoru prakticky nepoužitelné, neboť hlavním cílem obce není maximalizace zisku, jako tomu je v podnikatelském sektoru. Ve veřejném sektoru se manažeři snaží o znovuzvolení do zastupitelstva skrze volby, a proto se snaží uspokojovat potřeby obyvatel, ty však nelze vyjádřit ziskem. Jednotlivé ukazatele rentability jsou vypočítávány jako podíl čistého zisku k dalším položkám z rozvahy, jakými jsou vlastní kapitál či celková aktiva a vyjadřují výnosnost vloženého kapitálu akcionáři nebo výnosnost k celkovému investovanému kapitálu. Pokud nelze určit, jakým směrem by se měly ubírat hodnoty v rámci daného kritéria, pak je ani není možné interpretovat a dané kritérium je v rámci veřejného sektoru nepotřebné (Máče, 2012).

Naopak **ukazatele likvidity** lze ve veřejném sektoru aplikovat. Jak již bylo v této práci zmíněno, likvidita je schopnost daného subjektu včas splácet své platební závazky. Primárním cílem každé obce by mělo být zajištění likvidity. Pojem likvidnost, lze chápat jako schopnost přeměnitelnosti každé složky majetku obce na peněžní prostředky, nejlikvidnějším částí majetku jsou peněžní prostředky. O fiskální rovnováze zkoumaného subjektu vypovídá míra likvidity a její vývoj v průběhu zkoumaného období. Stablní míra likvidity poukazuje na dobrou finanční situaci obce. Pokud je zjištěná míra likvidity příliš nízká, pak obec není schopná včas splácet své závazky, naopak pokud je výsledný ukazatel příliš vysoký, pak nejsou efektivně zhodnoceny vložené finanční prostředky.

Ukazatele likvidity lze rozlišit do tří stupňů likvidity podle rozsahu prostředku, jež lze použít na uhrazení závazků. Prvním z nich je **běžná likvidita**, která je vyjádřena podílem oběžných aktiv a krátkodobých závazků. Daný ukazatel tak prezentuje, jak by byla obec schopna uspokojit své věřitele, v případě, kdy by byla v daném okamžiku přeměněna veškerá oběžná aktiva na hotovost. V případě, kdy by dosahoval ukazatel běžné likvidity obce k 31.

12. daného roku hodnot od 0 po 1 a současně by byl podíl cizích zdrojů k celkovým aktivům obce vyšší než 25 %, pak by byla obec oslovena ministerstvem financí. Ministerstvo financí by zaslalo obci dopis se žádostí o zdůvodnění nastalé situace a zaslání stanoviska zastupitelstva obce. **Pohotová likvidita** na rozdíl od běžné likvidity počítá jen s pohledávkami a finančním majetkem pro úhradu krátkodobých závazků. Ideální stav u ukazatele pohotové likvidity je v případě výsledku v rozmezí 1-1,5. **Okamžitá likvidita** ukazuje možnost obce bezprostřední úhrady svých závazků na základě dostupných peněžních prostředků. Doporučená hodnota ukazatele je ve výši 0,2 až 0,5. Pro objektivní náhled na schopnost včasné úhrady závazků obcí je důležité zkoumat ukazatel likvidity v delším časovém horizontu (Růčková, 2015).

Dalším ukazatelem zkoumaným v rámci finanční analýzy je **ukazatel zadluženosti**, který poskytuje informace o tom, do jaké míry subjekt využívá cizích zdrojů pro financování svých aktivit a investic. Smyslem analýzy zadluženosti je nalezení optimální míry kapitálové struktury. V podnikatelském sektoru je nákladem vlastního kapitálu výplata dividend, tento postup však nelze aplikovat u veřejného sektoru, neboť zde se žádná dividendy akcionářům nevyplácejí. Za náklady vlastního kapitálu lze u obcí považovat náklady ušlé příležitosti. U obcí se tedy nejčastěji používají ukazatele vyobrazené v tabulce č. 3.1.

Tabulka č. 3.1: Ukazatele zadluženosti

Ukazatele zadluženosti		
Celková zadluženost	CZ/CA	CA = celková aktiva
Koeficient samofinancování	VK/CA	CZ = cizí zdroje
Míra finanční samostatnosti	VK/CZ	PO = počet obyvatel
Celkový dluh na obyvatele	CZ/PO	VK = vlastní kapitál

Zdroj: Vlastní zpracování dle Vodákové (2013, s. 121)

Vybrané položky pro výpočet ukazatelů lze nalézt především v rozvaze obce. V případě růstu zadluženosti obce, roste také riziko věřitelům, že nedojde v daný čas ke splacení půjček. Postupné zadlužování může vyústit do situace, kdy si daný subjekt nebude moci sehnat další finanční prostředky a dostane se tak do stavu platební neschopnosti. S celkovou zadlužeností je také spojen koeficient samofinancování, který představuje míru vlastního kapitálu podílející se na financování celkových aktiv. Součet obou ukazatelů musí být roven jedné.

Ve veřejném sektoru je používána také **analýza míry soběstačnosti** neboli autarkie, jež vyjadřuje procentuální míru soběstačnosti daného subjektu. U obcí je vhodné použít

ukazatel vyjádřený na základě běžných příjmů a běžných výdajů. Konkrétní výpočet ukazatele je uveden vzorcem č. 3.1.

$$\text{Celková míra soběstačnosti} = \frac{BP}{BV} \cdot 100 \quad (3.1)$$

Získaná procentuální hodnota, pak vyjadřuje do jaké míry je obec schopna pokrýt své běžné příjmy běžnými výdaji. Daný ukazatel je vhodný pro použití v rámci srovnání míry soběstačnosti v předchozích letech hospodaření obce, avšak hospodaření obce nebude nikdy plně fungovat na principu soběstačnost.

Mezi nejdůležitější ukazatele při hodnocení hospodaření obcí jsou **ukazatele analýzy příjmů a výdajů**. Cílem hodnocení příjmové a výdajové stránky rozpočtu je zjištění efektivity hospodaření obce při realizování veřejných služeb. Dochází ke zhodnocení celkových příjmů obce a jejich vývoje ve zkoumaném období. Obce mají velmi malou možnost ovlivňovat výslednou hodnotu celkových příjmů, jelikož mohou korigovat pouze nedaňové a kapitálové příjmy. Ukazatel celkových příjmů reflektuje finanční možnosti obce ve sledovaném období. Dále je možné v rámci příjmové stránky analyzovat podíl získaných dotací vůči celkovým příjmům nebo jakou část zaujímají vlastní příjmy k celkovým příjmům. U výdajové stránky rozpočtu lze hodnotit obdobné ukazatele týkající se výše celkových výdajů a jeho vývoje v čase či procentuální vyjádření běžných a kapitálových výdajů k celkovým výdajům. Lze také analyzovat výši výdajů s ohledem na zařazení do jednotlivých výdajových oblastí, kterými jsou například lesnictví, sociální služby, veřejná správa a další.

V rámci analýzy hospodaření obce lze provést také **zhodnocení výsledku hospodaření**, při kterém se zkoumá vývoj přebytku či deficitu u rozpočtu. Předmětem hodnocení může být také plnění předem naplánovaného a schváleného rozpočtu nebo schopnost krytí případného deficitu (Vodáková, 2013).

3.3. Analýza příjmů a výdajů rozpočtu obce

V první fázi analýzy hospodaření obce bude provedena analýza příjmů a výdajů rozpočtu obce, neboť na základě jejích výsledků lze získat informace ohledně finanční činnosti a hospodářské situaci obce.

V rozpočtové skladbě obce jsou zaznamenány veškeré pohyby na syntetických účtech, tedy i takové pohyby, při kterých jsou převáděny peněžní prostředky mezi bankovními účty obce nebo při převodech do vlastních fondů. Tyto interní přesuny jsou pak vykazovány současně jako příjem jednoho fondu/účtu a výdaj jiného fondu/účtu. Nejedná se tak o běžný

příjem či výdaj a při započtení těchto transakcí v rámci analýzy hospodaření obce by došlo ke zkreslení celkové výše příjmu a výdajů. Proto v následující analýze příjmů a výdajů rozpočtu obce budou čerpána data z tzv. konsolidovaného rozpočtu obce, ve kterém jsou data očištěna od těchto převodů. Celková výše zmíněných převodů ve zkoumaných letech je vyobrazena v tabulce č. 3.2.

Tabulka č. 3.2: Celková výše převodů mezi rozpočtovými účty v letech 2011 až 2015⁷

	2011	2012	2013	2014	2015
4134	2 602 301	564 600	4 871 680	0	9 522 013
5345	2 602 301	564 600	4 871 680	0	9 522 013

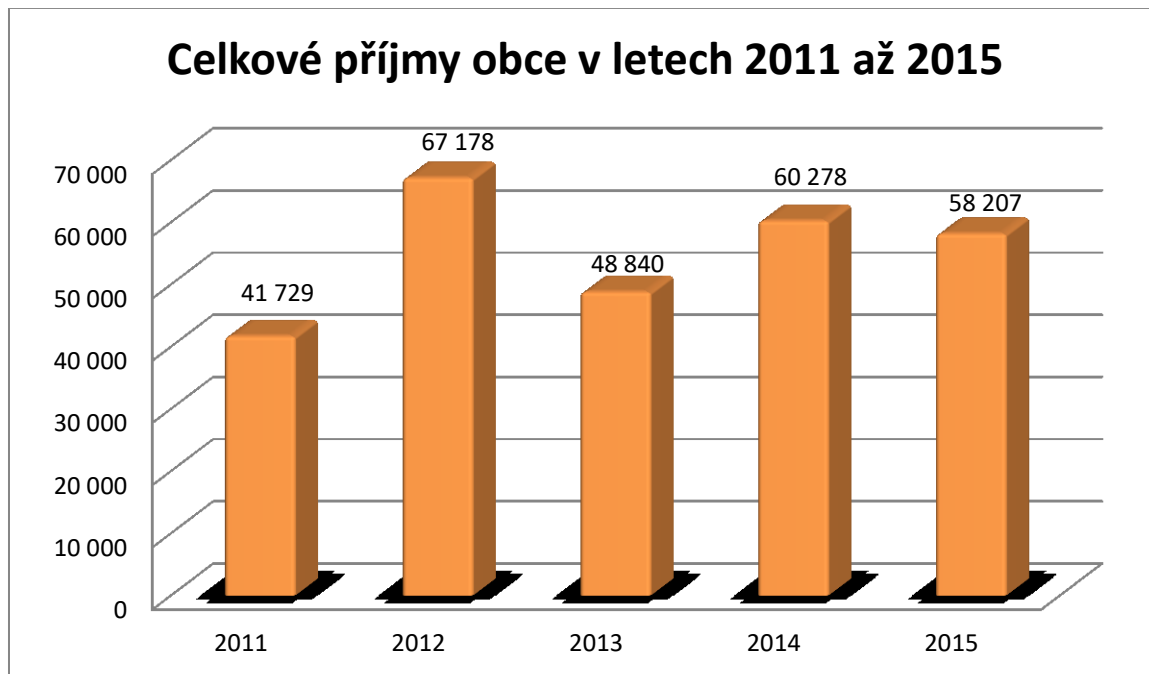
Zdroj: Vlastní zpracování dle závěrečných účtů obce Palkovice z let 2011- 2015

V závěrečném účtu obce Palkovice se jedná o položky *4134 Převody z rozpočtových účtů v příjmové části* a *5345 Převody vlastním rozpočtovým účtům* ve výdajové části rozpočtu.

3.2.1 Analýza příjmů

Do celkových příjmů obce Palkovice se zahrnují daňové a nedaňové příjmy, transfery a kapitálové příjmy. V grafu č. 3.2 je vyobrazen vývoj celkových příjmů ve sledovaném období 2011 až 2015.

Graf č. 3.2: Celkové příjmy obce v letech 2011 až 2015 v tis. Kč

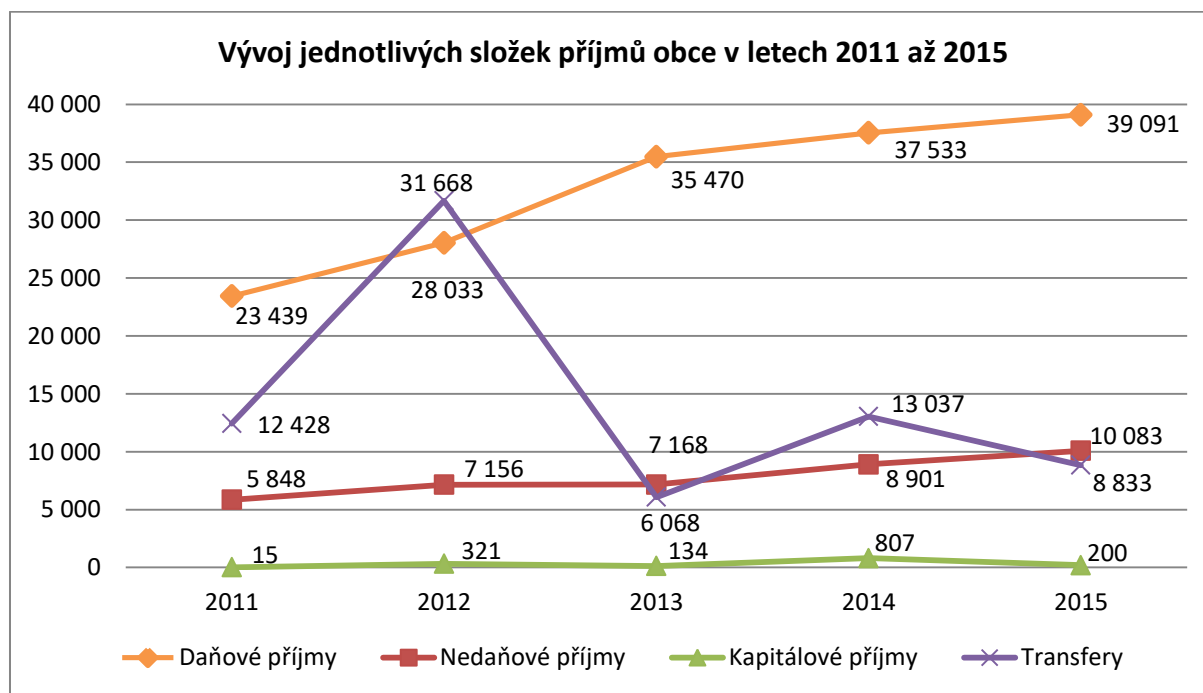
Zdroj: Vlastní zpracování dle závěrečných účtů obce z let 2011-2015

⁷ Hodnoty převodu jsou zaokrouhleny na celé Kč.

Ve sledovaném období došlo u celkových příjmů obce k výrazným výkyvům, a to zejména v roce 2012, kdy byl vykázán nárůst celkových příjmů přibližně o 61 %. Tento vývoj byl zapříčiněn především ziskem dotace ze státního rozpočtu a to ve výši 24 710,6 tisíc Kč na projekt budování kanalizace v obci. Z tohoto důvodu pak nelze brát pokles celkových příjmů obce v následujícím roce jako negativní záležitost, která by byla zapříčiněna špatným managementem obce. Stejný jev lze vysledovat v roce 2014, kdy je výše celkových příjmů ovlivněna transfery. Celkově lze pozitivně zhodnotit vývoj celkových příjmů ve sledovaném období, neboť lze sledovat postupný trend zvyšování příjmů, jež je příležitostně ovlivněn ziskem podstatné výše dotačních prostředků.

Vzájemnou korelaci, tedy závislost mezi celkovými příjmy a transfery, lze spatřit při porovnání trendu vývoje jejich křivek v grafech č. 3.2 a č. 3.3. Dle vývoje přijatých transferů ve sledovaném období je nelze považovat za stabilní příjmovou položku rozpočtu obce. Konkrétní vývoj a struktura dotací v rozmezí let 2011-2015 bude představen a zhodnocen v kapitole č. 4. Výši celkových příjmů neovlivňují pouze prostředky v podobě transferů, ale také ostatní druhy příjmů. Struktura jednotlivých druhů příjmů ve sledovaném období je zachycena v grafu č. 3.3.

Graf č. 3.3: Vývoj jednotlivých složek příjmů obce v letech 2011 až 2015 v tis. Kč

Zdroj: Vlastní zpracování dle závěrečných účtů obce Palkovice z let 2011-2015

Nejmenší položkou v rámci příjmů rozpočtu obce jsou kapitálové příjmy, jejichž výše byla v letech 2011 až 2015 kolísavá, protože je ovlivněna prodejem pozemků a budov v daném roce. Nedaňové příjmy mají ve zkoumaném období rostoucí tendenci, přestože jejich růst není tak výrazný jako u daňových příjmů. Největší podíl na nedaňových příjmech mají vlastní příjmy z poskytování služeb a výrobků obcí.

Při pohledu na graf č. 3.3, lze zhodnotit, že daňové příjmy mají ve zkoumaném období rostoucí tendenci a jsou nejdůležitější složkou příjmové stránky rozpočtu obce. V roce 2013 lze spatřit nárůst daňových příjmů přibližně o 7 500 tisíc Kč, v přepočtu tak obec získala o 26,5 % více než v loňském roce. Výši daňových příjmů v daném roce ovlivnila již zmiňovaná novela ohledně rozpočtového určení daní, díky níž obec získala daleko více daňových příjmů pro své hospodaření, neboť došlo k navýšení podílu u příjmů plynoucích ze sdílených daní pro obec. Důsledky změny podílů sdílených daní v rámci daňových příjmů jsou vyobrazeny v tabulce č. 3.3.

Tabulka č. 3.3: Příjmy ze sdílených daní před a po novelizaci RUD v celých Kč

	2012	2013	Nárůst o
DPH	10 119 911	13 726 078	36 %
Daň z příjmů FO ze závislé činnosti	4 418 632	6 552 767	48 %
Daň z příjmů FO ze SVČ	298 556	591 554	98 %
Daň z příjmů FO vybíraná srážkou	511 216	667 025	30 %
Daň z příjmů PO (bez daně placené obcemi)	5 006 564	6 426 798	28 %

Zdroj: Vlastní zpracování dle závěrečných účtů obce Palkovice z let 2012 a 2013

Největší nárůst po novelizaci RUD se u obce Palkovice projevil v rámci položky daně z příjmů FO ze samostatné výdělečné činnosti. Při změně podílu z původních 21,4 % na 23,58 % získala obec o 293 tis. Kč více než v předešlém roce, což činí nárůst o 98 % u této příjmové položky. V rámci daně z příjmů PO proběhla změna ve stejné výši koeficientu, jako u daně z příjmů FO z SVČ, výsledný efekt byl v podobě navýšení příjmové položky rozpočtu o 28 % oproti loňskému roku. K nemalému navýšení došlo také v případě daně z příjmů FO ze závislé činnosti, u této daně byl před novelizací ustanoven podíl ve výši 21,4 %, který byl následně navýšen na 22,87 %. V rozpočtu obce se daná změna projevila růstem u této příjmové položky oproti roku 2012 o 2 134 tis. Kč, což představuje navýšení o 48 %. Přestože byl snížen koeficient u daně z přidané hodnoty z 21,4 % na 20,83 %, obec Palkovice na této změně vydělala, neboť byla v roce 2013 navýšena sazba u DPH. Celkově tak došlo k navýšení z příjmů z DPH u obce o 3 606 tis. Kč. Změna v podobě novelizace

RUD tak obci poskytla žádoucí přínos v podobě růstu příjmů ze sdílených daní dohromady o 7 456 tis. Kč oproti roku 2012.

Do daňových příjmů se řadí také místní poplatky, které si obec zavádí v souladu se zákonem o místních poplatcích. U obce Palkovice tvoří ve sledovaném období největší příjem z místních poplatků poplatek za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů, jehož průměrná výše byla 1 626 tis. Kč.

Pro srovnání výše zdrojů, které má obec Palkovice k dispozici, lze použít analýzu výše příjmů obce v poměru na jednoho obyvatele obce. Výše celkových příjmů připadajících na jednoho obyvatele se vypočítá jako podíl celkových příjmů a počtu obyvatel obce Palkovice. Vypočtené hodnoty daného ukazatele jsou prezentovány v tabulce č. 3.4.

Tabulka č. 3.4: Celkové příjmy na jednoho obyvatele v letech 2011-2015⁸

	Celkové příjmy	Počet obyvatel	CP na 1 obyvatele
2011	41 729	3 122	13,37
2012	67 178	3 152	21,31
2013	48 840	3 192	15,30
2014	60 278	3 218	18,73
2015	58 207	3 221	18,07

Zdroj: Vlastní zpracování dle závěrečných účtů obce Palkovice z let 2011-2015

Z údajů z tabulky č. 3.4 lze vyhodnotit, že nejvyšší hodnota u ukazatele byla dosažena v roce 2012, kdy připadlo na jednoho obyvatele 21 313 Kč z celkových příjmů obce. Naopak nejnižší příjmy na obyvatele vykázala obec v roce 2011. Příjem na jednoho obyvatele obce má ve sledovaném období kolísavou tendenci, přičemž v posledních dvou letech lze spatřit jisté ustálené výše příjmů okolo 18 tis. Kč na jednoho obyvatele obce Palkovice.

Pro zhodnocení hospodaření obce je přínosné provést analýzu vlastních příjmů v poměru k celkovým příjmům obce. Je třeba připomenout, že do vlastních příjmů obce se zahrnují příjmy daňové, příjmy nedaňové a kapitálové příjmy. Na základě této analýzy, lze zjistit, do jaké míry by byla obec schopna financovat své úkony, v případě, kdy by neměla přístup k dotacím či by nedostávala příjem v podobě sdílených daní. Při výpočtu ukazatele je třeba snížit výši vlastních příjmů o sdílené daně a vypočtenou hodnotu podělit celkovými příjmy. Do příjmů získaných ze sdílených daní patří následující položky z příjmové části rozpočtu obce:

⁸ Celkové příjmy jsou zde vyjádřeny v tisících korunách, stejně tak vypočítaný finální ukazatel celkových příjmů na jednoho obyvatele.

- 1111 - daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti a fun. požitků,
- 1112 - daň z příjmů fyzických osob ze samostatně výdělečné činnosti,
- 1113 - daň z příjmů fyzických osob z kapitálových výnosů (srážková),
- 1121 - daň z příjmů právnických osob,
- 1211 - daň z přidané hodnoty.

Vypočtené hodnoty ukazatele ve sledovaném období jsou vyobrazeny v tabulce č. 3.5, přičemž hodnota ukazatele je vyjádřena v procentech. Pro obec by bylo ideální, kdyby výše ukazatele byla co nejvyšší nebo přesahovala alespoň 50 %, což by znamenalo, že je schopná financovat alespoň polovinu svých aktivit.

Tabulka č. 3.5: Vývoj vlastních příjmů na celkové příjmy obce v letech 2011-2015 v tis. Kč

	Vlastní příjmy	Sdílené daně	Celkové příjmy	Ukazatel v %
2011	29 301	20 096	41 729	22,06
2012	35 510	20 355	67 178	22,56
2013	42 773	27 934	48 840	30,38
2014	47 240	29 926	60 278	28,72
2015	49 374	31 333	58 207	30,99

Zdroj: Vlastní zpracování dle závěrečných účtů obce Palkovice z let 2011-2015

Ve zkoumaném období bohužel daný ukazatel nepřekročil hodnotu 31 %, což znamená, že obec je do velké míry závislá na prostředcích získaných z transferů nebo sdílených daní. Nejnižší hodnoty ukazatele 22,1 % bylo dosaženo v roce 2011, protože v daném roce obec získala velké finanční prostředky v rámci dotací. Velký výkyv lze pozorovat v roce 2013, kdy je tento jev způsoben především navýšením příjmů ze sdílených daní po novele RUD, ale také velmi nízkou mírou získaných dotací ve sledovaném roce. V roce 2015 bylo dosaženo nejvyšší míry samostatnosti při získávání vlastních příjmů, jak ukazuje vypočítaný ukazatel ve výši 30,9 %. Tento stav byl zapříčiněn nárůstem příjmů z poskytování služeb a výrobků obcí, což je pozitivní přínos pro obec, která by i nadále měla podporovat tento trend a pokusit se navyšovat tuto příjmovou položku. Při růstu příjmů z vlastní podnikatelské činnosti by si obec zaručila stabilní příjmy do budoucna a posílila by částečně svou finanční samostatnost. Z tabulky č. 3.5 lze také vyvodit, že příjmy ze sdílených daní tvoří do velké míry vlastní příjmy obce Palkovice. Ve sledovaném období zaujímaly příjmy ze sdílených daní 57 - 69 % vlastních příjmů obce, z čehož vyplývá, že obec je do značné míry závislá na příjmech ze státního rozpočtu a také na získaných dotacích.

3.2.2 Analýza výdajů

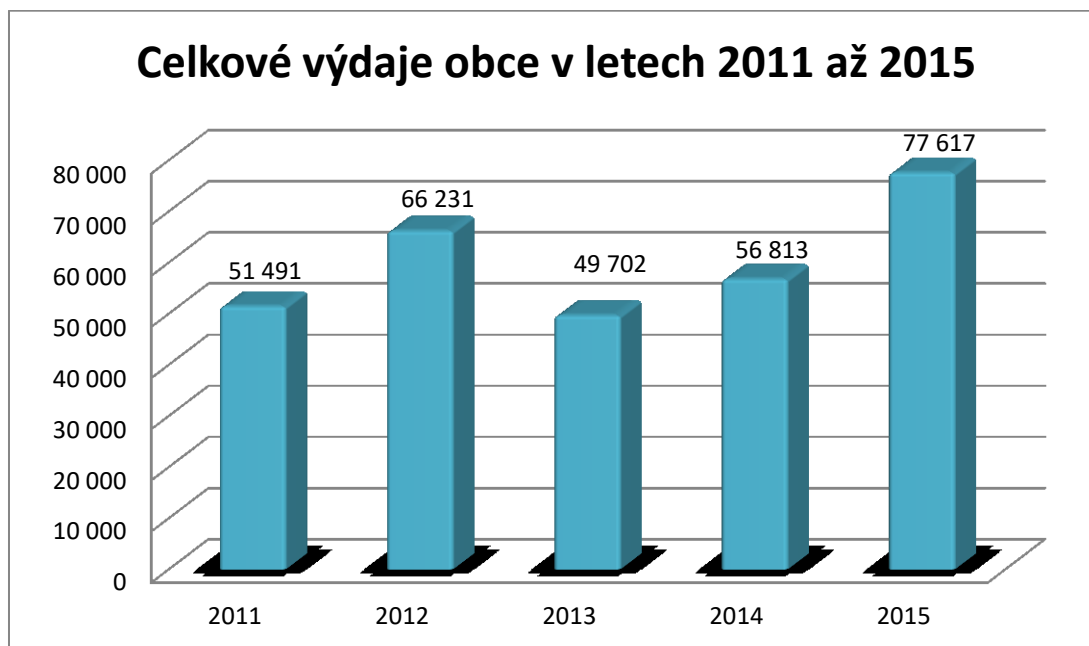
Výdaje obce se odvíjí od povinnosti obce zabezpečovat veřejné služby a statky pro své občany. Výdaje spojené s provozní činností obce jsou řazeny do kategorie běžné výdaje, kdežto výdaje vynaložené na investiční aktivity jsou součástí kapitálových výdajů. Obec může třídit výdaje dle toho, do jakého odvětví spadají. Obec Palkovice třídí své výdaje do následujících odvětví:

- zemědělství, lesní hospodářství a rybářství,
- průmyslová a ostatní odvětví hospodářství,
- služby pro obyvatelstvo,
- sociální věci a politika zaměstnanosti,
- bezpečnost státu a právní ochrana a
- všeobecná veřejná správa a služby.

Odvětvové členění výdajů použila obec Palkovice ve svých závěrečných účtech v letech 2012 až 2015, kdy také uvedla kolik z těchto výdajů je běžného a kapitálového charakteru. V roce 2011 rozčlenila své výdaje pouze na základě druhového členění, tedy na úrovni běžných a kapitálových výdajů.

Vývoj celkových výdajů obce ve zkoumaném období měl proměnlivou tendenci, která je zachycena v grafu č. 3.4.

Graf č. 3.4: Celkové výdaje u obce Palkovice v letech 2011 až 2015 v tis. Kč

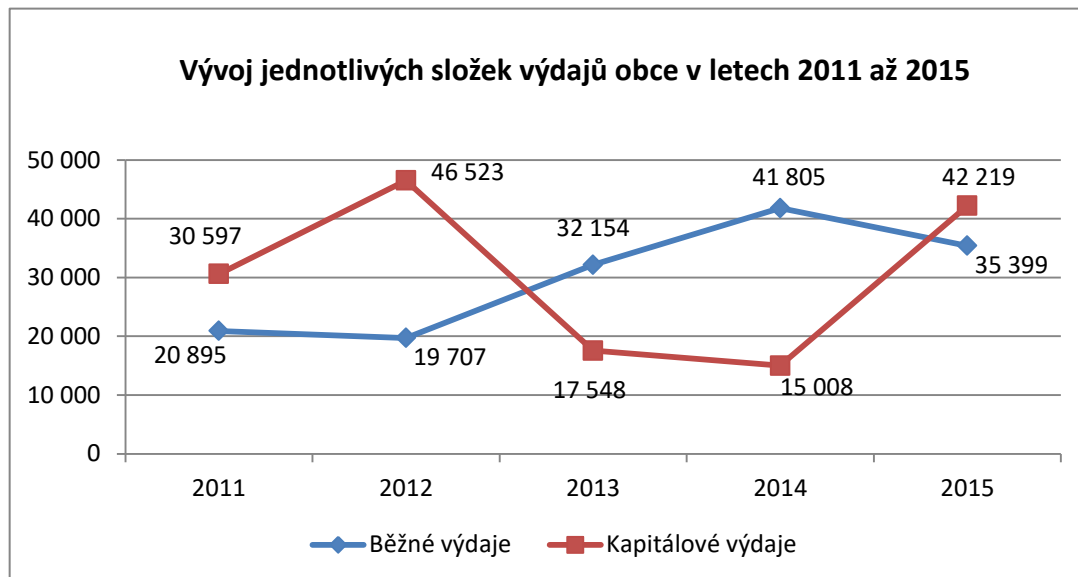
Zdroj: Vlastní zpracování dle závěrečných účtů obce Palkovice z let 2011-2015

Skokový nárůst výdajů v roce 2012 o 14 739 tis. Kč oproti předcházejícímu roku je zapříčiněn výdaji v oblasti odvádění odpadních vod, konkrétně jde o výdaje vynaložené na projekt spojený s výstavbou kanalizace v obci, na který získala obec v daném roce dotační prostředky.

V následujícím roce 2013 došlo k poklesu výdajů na 49 701 tis. Kč a od té doby vykazovala obec v rámci výdajové stránky rozpočtu meziroční růst. Výše celkových výdajů v obci Palkovice dosáhla v roce 2014 hodnoty 56 812 tis. Kč. K dalšímu skokovému nárůstu o 20 805 tis. Kč došlo v roce 2015, kdy obec vynaložila velkou část svých peněžních prostředků na rekonstrukci hasičské zbrojnice a také na opravu a výstavbu chodníků v obci.

Celková výše výdajů byla ovlivněna především vývojem kapitálových výdajů. Výše běžných a kapitálových výdajů je vyobrazena v grafu č. 3.5.

Graf č. 3.5: Vývoj jednotlivých složek výdajů obce Palkovice v letech 2011 až 2015 v tis. Kč

Zdroj: Vlastní zpracování dle závěrečných účtů obce z let 2011-2015

Z vývoje jednotlivých složek výdajů obce ve zkoumaných letech nelze jednoznačně určit, že by jeden z druhů výdajů jednoznačně převyšoval druhý, neboť jejich vývoj je značně kolísavý. Avšak z grafu č. 3.5 lze zhodnotit, že obec vyvíjela vysokou investiční činnost převážně v letech 2012 a 2015. Veškeré výdaje se v obou rocích odvíjely od naplánovaných investičních projektů, mezi něž patřilo rozšiřování kanalizační sítě (2012), výstavba chodníků a rekonstrukce hasičské zbrojnice (2015). V období 2013 až 2014 došlo k útlumu v oblasti kapitálových výdajů, celkově obec vynaložila 17 548 tis. Kč a 15 008 tis. Kč, což představuje 35 % a 26 % z celkově vynaložených výdajů obce Palkovice.

U běžných výdajů lze sledovat postupný nárůst výdajové křivky ve sledovaném období s výjimkou roku 2012, ve kterém došlo k propadu běžných výdajů na hodnotu 19 707 tis. Kč. V roce 2013 vykázala obec Palkovice nárůst u běžných výdajů, a to o 12 447 tis. Kč. Běžné výdaje dosáhly nejvyšší úrovně v roce 2014, jejich celková výše byla 41 805 tis. Kč. V následujícím roce došlo k úsporám, což vedlo k poklesu běžných výdajů o 6 406 tis. Kč.

Pro lepší přehlednost vývoje vynaložených celkových výdajů může sloužit také ukazatel vyjadřující podíl celkových výdajů na jednoho obyvatele obce. Tento ukazatel je vyobrazen v tabulce č. 3.6.

Tabulka č. 3.6: Celkové výdaje na jednoho obyvatele obce v letech 2011-2015⁹

	Celkové výdaje	Počet obyvatel	CV na 1 obyvatele
2011	51 491	3 122	16,49
2012	66 231	3 152	21,01
2013	49 702	3 192	15,57
2014	56 813	3 218	17,65
2015	77 617	3 221	24,10

Zdroj: Vlastní zpracování dle závěrečných účtů obce Palkovice z let 2011-2015

Počet obyvatel v obci se ve zkoumaných letech mnoho nezměnil, na daný ukazatel měl především vliv vývoj celkových výdajů obce. Ze získaných výsledků je patrné, že výdaje na jednoho obyvatele velmi kolísají. V roce 2012 došlo k navýšení výdajů o necelých 5 tis. Kč oproti předešlému roku. V dalších letech obec vynakládala nižší prostředky na činnost v obci. Nejvyšší výdaje na jednoho obyvatele byly vykázány v roce 2015, kdy bylo realizováno mnoho projektů.

3.4. Analýza financování

Oblast financování v rozpočtu představuje rozdíl mezi celkovými příjmy a celkovými výdaji obce. V případě schodkového rozpočtu je tento schodek pokryt z běžných bankovních účtů obce anebo sjednaným úvěrem. Naopak při vykázání přebytku je může obec volné prostředky vložit do rezerv a následně z nich splatit přijaté úvěry (Provazníková, 2015).

V tabulce č. 3.7 je zobrazeno financování obce Palkovice ve sledovaném období. Pro lepší přehlednost jsou červenou barvou vyznačeny minusové hodnoty. Celková hodnota financování vyjadřuje saldo rozpočtu obce Palkovice v jednotlivých letech, avšak v opačném znění. V případě záporné hodnoty celkového financování obce je vykázán přebytek v rozpočtu a naopak u kladné hodnoty sumy financování byl vykázán deficit rozpočtu.

⁹ Celkové výdaje jsou zde vyjádřeny v tisících korunách, stejně tak vypočítaný finální ukazatel celkových výdajů na jednoho obyvatele.

Tabulka č. 3.7: Financování rozpočtu obce Palkovice v letech 2011-2015 v tis. Kč

	2011	2012	2013	2014	2015
Krátkodobé financování z tuzemska					
Uhrazené splátky krátkodobých půjček	-148	-94	-	-	-
Změna stavu krátkodobých prostředků v bance	-7 724	1 773	3 229	-491	-3 265
Dlouhodobé financování z tuzemska					
Dlouhodobé přijaté půjčené prost.	20 000	-	-	-	25 000
Uhrazené splátky dlouhodobých přijatých půjček	-2 366	-2 633	-2 679	-2 678	-2 438
Opravné položky k peněžním operacím	-	7	311	-296	114
FINANCOVÁNÍ	9 762	-947	861	-3 465	19 411

Zdroj: Vlastní zpracování dle závěrečných účtů obce Palkovice z let 2011-2015

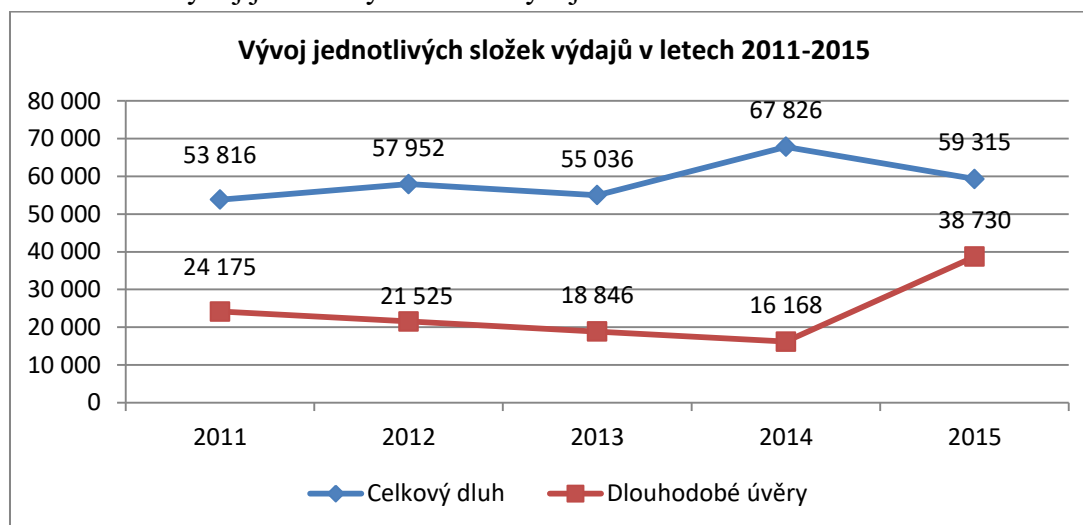
Obec Palkovice vykázala v roce 2011 schodkový rozpočet, jež musel být pokryt z přijatých úvěrů od České spořitelny. V daném roce byla obec schopna uhradit splátky z krátkodobých půjček v hodnotě 148 tis. Kč a také z dlouhodobých půjček ve výši 2 366 tis. Kč. Následující rok obec hospodařila s přebytkovým rozpočtem, přičemž daný přebytek činil 947 tis. Kč. Tento přebytek byl využit na pokrytí schodku rozpočtu v roce 2013, jež byl vykázán ve výši 861 tis. Kč. V roce 2013 měla obec Palkovice k 31. 12. na svých bankovních účtech o 3 229 tis. Kč méně peněžních prostředků než v předešlém roce, což bylo zapříčiněno částečně také z důvodu zaplacení splátek ze sjednaných úvěrů ve výši 2 679 tis. Kč. V roce 2014 byl dosažen nejvyšší přebytek v rozpočtu obce za sledované období, jeho hodnota se vyšplhala na 3 465 tis. Kč. V následujícím roce byl vykázán deficit rozpočtu, a to v hodnotě 19 411 tis. Kč, tento deficit pokryla obec Palkovice ze sjednaného úvěru na 25 mil. Kč. Při pohledu na data ohledně financování obce, lze spatřit trend, kdy obec střídavě vykazuje schodek a přebytek rozpočtu ve sledovaném období.

3.5. Analýza zadluženosti

Nejdůležitějším aspektem při zkoumání hospodaření obce je její celková zadluženost. Celkový dluh obce lze zjistit z rozvahy a vyjadřuje všechny závazky obce vůči věřitelům, organizacím a jiným ekonomickým subjektům. Vývoj celkového dluhu obce Palkovice je zachycen v grafu č. 3.6.

Celkový dluh tedy představuje všechny cizí zdroje v rozvaze obce, které se v letech 2011 až 2013 pohybovaly mezi 53 816 tis. Kč a 57 952 tis. Kč. V následujícím roce však celkový dluh obce Palkovice vzrostl na nejvyšší částku, a to na 67 826 tis. Kč, což zapříčinily především vyšší výdaje v rámci krátkodobých závazků a taky byly přijaty krátkodobé zálohy na dotace ve výši 6 776 tis. Kč. V roce 2015 se celkový dluh obce opět snížil, a to na celkovou hodnotu 59 315 tis. Kč.

Graf č. 3.6: Vývoj jednotlivých složek výdajů obce v letech 2011 až 2015 v tis. Kč

Zdroj: Vlastní zpracování dle rozvah obce Palkovice z let 2011-2015

Část cizích zdrojů tvoří také dlouhodobé úvěry, jež obec získala zejména od bankovních institucí. Z grafu č. 3.6 je patrné, že se dlouhodobé úvěry od roku 2011 podařilo obci splácet a snižovat tak zadluženost vůči věřitelům. Dlouhodobé úvěry sjednané obcí klesly z původní hodnoty 24 175 tis. Kč v roce 2011 až na 16 168 tis. Kč v roce 2014. Bohužel v roce 2015 si musela obec sjednat další úvěr u České spořitelny, a to konkrétně ve výši 25 mil. Kč, který byl sjednán pro překlenutí období. Je nutné podotknout, že daný úvěr dokázala obec sjednat s výhodnou roční fixní úrokovou sazbou 0,81 %. Díky němu byly předfinancovány dotační projekty týkající se výstavby chodníku či modernizace školy.

Další pohled na zadluženost obce lze získat z výpočtu ukazatele celkové zadluženosti, který lze vyjádřit poměrem celkových cizích zdrojů k celkovým aktivům. Ukazatel zadluženosti ukazuje do jaké míry je obec schopná uhradit dluhy svým majetkem, přičemž čím vyšší je hodnota ukazatele zadluženosti, tím se zvyšuje riziko pro obec, že nebude schopna splácet své dluhy. Hodnoty pro výpočet ukazatele zadluženosti byly brány z rozvahy obce ve sledovaném období a jsou přehledně představeny v tabulce č. 3.8.

Tabulka č. 3.8: ukazatel zadluženosti obce Palkovice v letech 2011-2015¹⁰

	Cizí zdroje	Celková aktiva	Ukazatel v %
2011	53 816	313 925	17,1
2012	57 952	355 264	16,3
2013	55 036	362 476	15,2
2014	67 826	373 950	18,1
2015	59 315	385 855	15,4

¹⁰ Hodnoty cizích zdrojů a celkových aktiv jsou zde zaokrouhleny na tis. Kč.

Zdroj: Vlastní zpracování dle rozvah obce Palkovice z let 2011-2015

Vedení obce by si mělo hlídat, zda má dostatek majetku tedy aktiv na pokrytí svých dluhů. Jak již bylo zmíněno výše, na zadluženosti obce nesou svůj podíl také dotace poskytované obcím na investiční projekty. Obec se z důvodu časového nesouladu přijetí dotace a nutnosti splatit své závazky musí zadlužit, aby dokázala předfinancovat daný projekt, než dorazí dotační prostředky. Podíl cizích zdrojů na celkových aktivech byl nejvyšší v roce 2014, kdy dosáhl hodnoty 18,1 %, naopak nejnižší zadluženost byla vykázaná v roce 2013 a to ve výši 15,2 %. Přestože obec vykazuje poměrně stabilní hodnoty v rámci zkoumaného ukazatele zadluženost, který se ve sledovaném období pohyboval v rozmezí 15-18 %, bylo by vhodné, aby se v příštích letech pokusila postupně snižovat podíl cizí zdrojů na celkových aktivech. V případě, kdy by naopak daný ukazatel měl v příštích obdobích rostoucí tendenci, mohla by obec mít problém při získávání dalších úvěrů na financování svých aktivit, neboť by rostlo riziko u věřitelů, že jejich půjčky nebudou uhrazeny.

Doplňkovým ukazatelem k celkovému ukazateli zadluženosti je koeficient samofinancování, který vyjadřuje podíl vlastního kapitálu na financování celkových aktiv. Z logiky věci tedy vyplývá, že při součtu ukazatele zadluženosti a koeficientu samofinancování musí být výsledkem hodnota 1 (100 %). Vypočtené hodnoty koeficientu samofinancování se tedy ve sledovaném období pohybovaly v rozmezí 82 – 85 %. Věřitelé preferují vyšší hodnoty u koeficientu samofinancování a obec Palkovice dosahuje poměrně vysokých hodnot.

Svou výpovědní hodnotu má také ukazatel celkového dluhu na obyvatele, který vyjadřuje hodnotu dluhu připadajícího na jednoho obyvatele obce Palkovice. Ukazatel se výpočte jako podíl celkového dluhu a počet obyvatel obce Palkovice. Výsledné hodnoty ukazatele celkové dluhu na obyvatele obce Palkovice jsou vyobrazeny v tabulce č. 3.9.

Tabulka č. 3.9: Celkový dluh na obyvatele u obce Palkovice v letech 2011-2015¹¹

	Cizí zdroje	Počet obyvatel	Ukazatel
2011	53 816	3 122	17,24
2012	57 952	3 152	18,39
2013	55 036	3 192	17,24
2014	67 826	3 218	21,08
2015	59 315	3 221	18,42

Zdroj: Vlastní zpracování dle rozvah obce Palkovice z let 2011-2015

¹¹ Hodnoty cizích zdrojů a celkových aktiv jsou zde zaokrouhleny na tis. Kč.

Z tabulky č. 3.9 je patrné, že se obec snaží udržovat míru zadluženosti na stejné úrovni. Nejvyšší zadlužení na jednoho obyvatele vzniklo v roce 2014, kdy na jednoho obyvatele připadlo 21 tis. Kč dluhu. V dalším roce lze spatřit klesající tendenci, kdy na jednoho obyvatele spadal dluh ve výši 18 tis. Kč. Obec by se i nadále měla snažit snižovat svou míru zadluženosti.

3.6. Analýza běžné likvidity

Důležitým ukazatelem v rámci finanční analýzy a hodnocení hospodaření obce je výpočet likvidity. Ukazatel likvidity vyjadřuje do jaké míry je obec schopna včas splácet své závazky. Pro analýzu likvidity obce byl vybrán konkrétně ukazatel běžné likvidity, který dává do poměru výši oběžných aktiv vůči krátkodobým závazkům obce. Oběžná aktiva jsou sumou celkových zásob, krátkodobých pohledávek a krátkodobého finančního majetku. Při výpočtu tohoto ukazatele se počítá s vysokou mírou likvidity oběžných aktiv, což znamená, že by všechny tyto položky obec dokázala ihned proměnit v peněžní prostředky a následně jimi uhradit své závazky. Vypočtené hodnoty běžné likvidity jsou vyobrazeny v tabulce č. 3.10.

Tabulka č. 3.10: ukazatel běžné likvidity obce Palkovice v letech 2011-2015¹²

	Oběžná aktiva	Krátk. závazky	Ukazatel
2011	16 728	29 512	0,57
2012	40 646	7 828	5,19
2013	39 333	5 948	6,61
2014	43 369	18 728	2,32
2015	20 512	15 781	1,30

Zdroj: Vlastní zpracování dle rozvah obce Palkovice z let 2011-2015

Je zapotřebí připomenout, že v případě vykazání hodnot ukazatele běžné likvidity v rozmezí od 0 po 1 a současně by byl podíl cizích zdrojů k celkovým aktivům obce vyšší než 25 %, pak může být obec oslovena pro zdůvodnění nastalého stavu hospodaření. Obec Palkovice první část podmínky splňuje, a to v roce 2011, kdy byl vypočten ukazatel běžné likvidity ve výši 0,57. Poměr cizích zdrojů k celkovým aktivům byl v daném roce 17 %. Obec se tak vyhnula obsílce z Ministerstva financí. Nízká hodnota ukazatele byla zapříčiněna čerpáním úvěru na financování dotačního projektu. V následujících letech byly obcí vykazovány vysoké hodnoty ukazatele, což vysílá signál, že má obec dostatečně vysoké prostředky pro hrazení svých splatných závazků. Ideální míry likvidity dosáhla obec v roce

¹² Hodnoty oběžných aktiv a krátkodobých závazků jsou zde zaokrouhleny na tis. Kč.

2014, kdy daný ukazatelů dosahoval hodnoty 2,32. Obec Palkovice by se měla snažit více stabilizovat schopnost splácet závazky včas, čímž by zefektivnila své finanční hospodaření.

3.7. Zhodnocení hospodaření obce

Na základě provedených analýz v rámci příjmů obce Palkovice lze konstatovat, že nejvýznamnější a nejstabilnější položkou jsou daňové příjmy, které jsou přijímány z velké části z příjmů ze sdílených daní ze státního rozpočtu. Jejich postavení v rámci příjmů posílila novela rozpočtového určení daní s platností od roku 2013. Lze předpokládat, že i v dalších letech 2016 a 2017, kdy došlo k dalšímu navýšení procentuálního podílu u sdílených daní, bude sílit postavení daňových příjmů v rozpočtu obce. Zejména lze očekávat větší přísun peněžních prostředků z podílu na příjmech z daně z přidané hodnoty v roce 2017, neboť se zvýšil podíl na jejich vyplácení. Daň z přidané hodnoty je výnosnou daní, u které byly navíc poskytnuty kroky v boji proti systematickému krácení daňové povinnosti prostřednictvím elektronické evidenci tržeb či zavedení kontrolního hlášení.

Příjmy obce jsou také velmi ovlivněny mírou přijatých dotací, ať už ze státního rozpočtu, evropských fondů nebo krajských rozpočtů. Přijaté dotace jsou však ve sledovaném období značně nestabilním příjmem rozpočtu, neboť v jednotlivých letech výrazně oscilují a výrazně tak určují jejich vývoj. Ostatní příjmy v podobě nedaňových a kapitálových příjmů jsou stabilními položkami v rozpočtu obce, které mají mírnou růstovou tendenci, avšak jejich podíl na celkových příjmech obce je nízký. Obec by se měla snažit o navýšení svých příjmů z vlastní činnosti, čímž by alespoň částečně posílila svou nezávislost nejen na státních příspěvcích. Tuto myšlenku podporuje také vývoj ukazatele vlastních příjmů k celkovým příjmům obce, který ukazuje, do jaké míry by obec byla schopna financovat své aktivity z vlastních příjmů. Ve sledovaném období se pohyboval v rozmezí 22 - 31 %.

Vývoj výdajů obce Palkovice ve zkoumaném období kopíruje vývoj příjmů obce, což vyplývá ze snahy obce hospodařit s co nejvyváženějším rozpočtem. Jak běžné výdaje, tak kapitálové výdaje nevykazovaly stabilní vývoj ve vymezeném období. Přesto lze konstatovat, že běžné výdaje obce měly tendenci růstu v jednotlivých letech, naopak kapitálové výdaje ve sledovaném období značně kolísaly. Obec Palkovice vykázala vysokou míru investičních aktivit ve sledovaném období s cílem rozvíjet služby a uspokojovat tak potřeby svých obyvatel.

Provedením analýzy financování obce bylo zjištěno, že obec vykazuje kolísavý trend v rámci svého rozpočtu, kdy se střídají schodkové období s obdobími přebytku. Schodky

rozpočtu byly ve sledovaném období pokryty sjednanými úvěry u České spořitelny. Nejvyšší schodek vykázala obec Palkovice v roce 2015, jež činil 19 411 tis. Kč.

V rámci hospodaření obce Palkovice byla zkoumána také míra zadlužení obce. Celkový dluh obce byl nejvyšší v roce 2014, kdy hodnota celkového dluhu vystoupala nad 60 000 tis. Kč. Svůj podíl na celkové zadluženosti obce nesou poskytované dotace, které jsou využívány na pokrytí investičních projektů a díky systému připisování dotací až po realizaci projektu, se obec musí často zadlužit, aby daný projekt dokončila. Tento vývoje lze sledovat v roce 2011 a 2015, kdy si obec sjednala úvěry v souvislosti s realizací dotačních projektů. Zajímavý je stav celkového dluhu v roce 2014. Přestože byl celkový dluh nejvyšší ve sledovaném období, podíl dlouhodobých úvěrů na daném dluhu byl ve vymezeném období nejnižší. Tento jev byl zapříčiněn navýšením krátkodobých závazků vůči dodavatelům. Obec Palkovice se snaží udržovat výši celkového dluhu v rozmezí 50-60 mil. Kč.

Ukazatel celkové zadluženosti obce Palkovice se ve sledovaném období pohyboval v rozmezí 15-18 %, daná hodnota je vyjádřením podílu cizích zdrojů na celkových aktivech. Přestože dané hodnoty nedosahují kritických hodnot, tak by se obec měla snažit o snižování celkového zadlužení, neboť při dosažení hodnoty 25 % by se Ministerstvo financí mohlo dožadovat o vysvětlení nastalé situace.

V rámci státního monitoringu hospodaření obcí je důležitá také hodnota běžné likvidity obce. Pokud by obec k 31. 12. daného roku vykázala běžnou likviditu v rozmezí 0 až 1, a zároveň by splnila podmínku přesažení 25 % hodnoty ukazatele zadlužení, pak by musela svůj stav hospodaření vysvětlovat Ministerstvu financí. Obec Palkovice v roce 2011 pohybovala ve vymezeném kritickém intervalu u ukazatele běžné likvidity, konkrétně byla vypočtena hodnota 0,57. Avšak ukazatel zadluženosti se v daném roce pohyboval okolo 17 %, takže obec nebyla vyzvána Ministerstvem financí k vysvětlování nastalého stavu. V dalších letech si už obec pohlídala výši své běžné likvidity a ve sledovaném období již znovu neklesla pod hodnotu 1.

Hospodaření obce ve sledovaném období lze do jisté míry hodnotit pozitivně, přesto zde existuje prostor pro snižování míry zadluženosti obce. Obec by měla zvážit plánování větších dotačních projektů, aby se dále nezádlužovala a nedostala se do nepříjemných problémů s likviditou. Také by se měla snažit o postupné snižování celkového dluhu obce alespoň v rámci splacení sjednaných úvěrů.

4. Zhodnocení dotací u vybrané obce

Dotace obce Palkovice budou rozebrány a zhodnoceny v rámci této kapitoly, a to konkrétně v letech 2011 až 2015. Bude provedena analýza dotací v poměru k celkovým příjmům obce a také dojde k porovnání zdrojů, ze kterých byly dotace přijaty. Obsahem této kapitoly bude také analýza struktury dotací a představení vybraných dotačních projektů obce Palkovice ve zkoumaném období.

4.1 Přijaté dotace

Získané dotace představují pro obec důležitou položku v příjmové stránce rozpočtu. Jedná se však o velmi nestabilní příjem, který je doprovázen velkým administrativním zatížením ze strany obce při vyřizování žádosti o dotační příspěvky. V tabulce č. 4.1 je vyobrazeno, do jaké míry se dotace podílely na celkových příjmech obce Palkovice v daném období.

Tabulka č. 4.1: Podíl dotací na celkových příjmech obce v letech 2011 až 2015 v tis. Kč

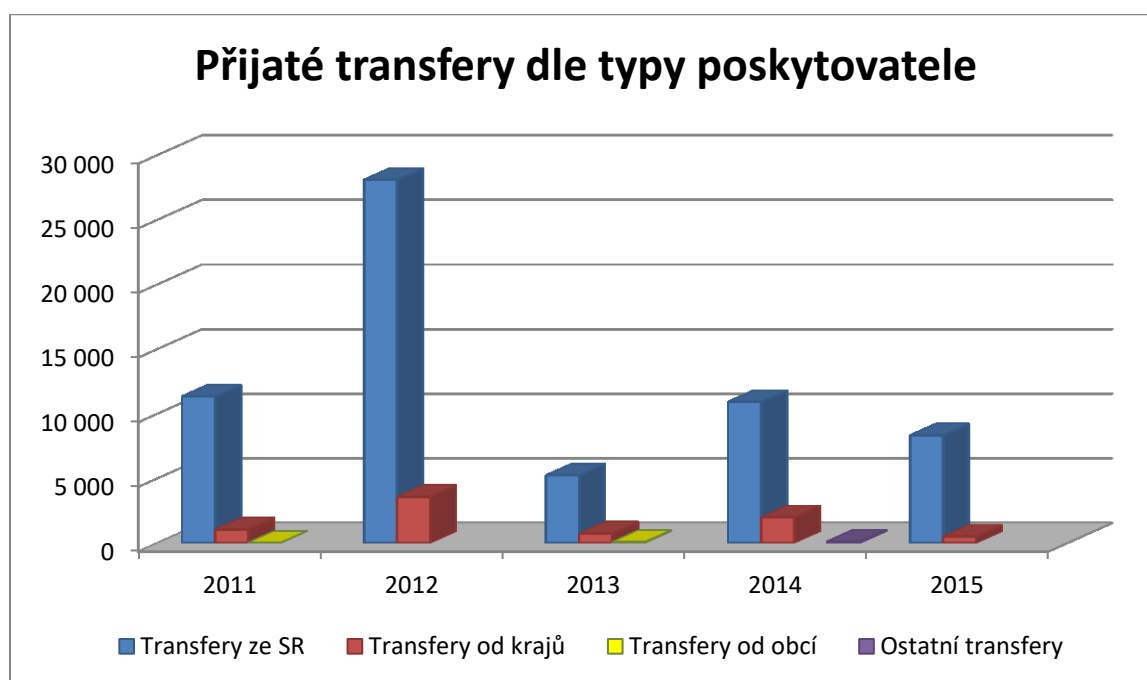
	Přijaté dotace	Celkové příjmy	Podíl v %
2011	12 428	41 729	30 %
2012	31 668	67 178	47 %
2013	6 068	48 840	12 %
2014	13 037	60 278	22 %
2015	8 833	58 207	15 %

Zdroj: Vlastní zpracování dle závěrečných účtů obce Palkovice z let 2011-2015

Obec Palkovice získala v roce 2011 dotace ve výši 12 428 tis Kč, což představovalo 30 % celkových příjmů. V dalších letech lze pozorovat kolísavé tendence u přijatých dotací, jež jsou způsobeny především hodnotou získaných investičních dotací. V roce 2012 přijala obec značnou sumu dotačních prostředků na výstavbu kanalizační sítě, proto došlo k tak velkému nárůstu u této položky, a podíl dotací na celkových příjmech činil 47 %. V následujících letech se význam dotací na celkových příjmech snižoval a tvořil tak 12 -22 % z celkových příjmů obce.

Přijaté transfery lze členit podle toho, kdo je obci poskytnul. Mezi poskytovatele transferů se řadí stát, kraje, obce a další jiní poskytovatelé. V grafu č. 4.1 je zobrazen vývoj přijatých transferů v období 2011 až 2015 a to dle typu poskytovatele.

Graf č. 4.1: Přijaté transfery dle typu poskytovatele v letech 2011 až 2015 v tis. Kč

Zdroj: Vlastní zpracování dle závěrečných účtů obce z let 2011-2015

Z grafu č. 4.1 vyplývá, že nejvýznamnějším poskytovatelem transferů je stát, konkrétně tedy jde o dotační prostředky přijaté ze státního rozpočtu. Tyto přijaté transfery jsou jak investičního tak neinvestičního charakteru. Obec Palkovice obdržela nejvyšší částku ze státního rozpočtu v roce 2012, a to v hodnotě 28 088 tis. Kč. Naopak nejnižší částku ze státního rozpočtu obdržela obec v roce 2013, což bylo zapříčiněno získáním podstatně nízké částky na investiční aktivity obce. V roce 2011, 2014 a 2015 se celková částka plynoucí ze státního rozpočtu pohybovala okolo 10 000 tis. Kč. Dalším poskytovatelem dotací byl Moravskoslezský kraj, který po celou dobu zkoumaného období poskytoval obci Palkovice dotační prostředky, avšak jejich výše je v porovnání s prostředky ze státního rozpočtu nepatrná. Opět lze z grafu č. 4.1 zjistit, že nejvyšší dotační prostředky byly poskytnuty v roce 2012, a to v hodnotě 3 580 tis. Kč. Za méně významné se dají označit transfery od obcí a jiných poskytovatelů, přesto se jedná o potřebné finanční prostředky, jež obec využívá pro své aktivity. V roce 2014 získala obec Palkovice dotaci z Polska, konkrétně šlo o projekt zaměřený na církevní památky a společné hodnoty obce Palkovice a polské obce Porabka.

V následující tabulce č. 4.2 jsou vypočteny dotace připadající na jednoho obyvatele obce v letech 2011 až 2015. Tento ukazatel přehledně prezentuje vývoj přijatých dotací.

Tabulka č. 4.2: Vývoj dotací na jednoho obyvatele obce v letech 2011 až 2015 v tis. Kč

	Přijaté dotace	Počet obyvatel	Hodnota ukazatele
2011	12 428	3 122	3,98
2012	31 668	3 152	10,05
2013	6 068	3 192	1,90
2014	13 037	3 218	4,05
2015	8 833	3 221	2,74

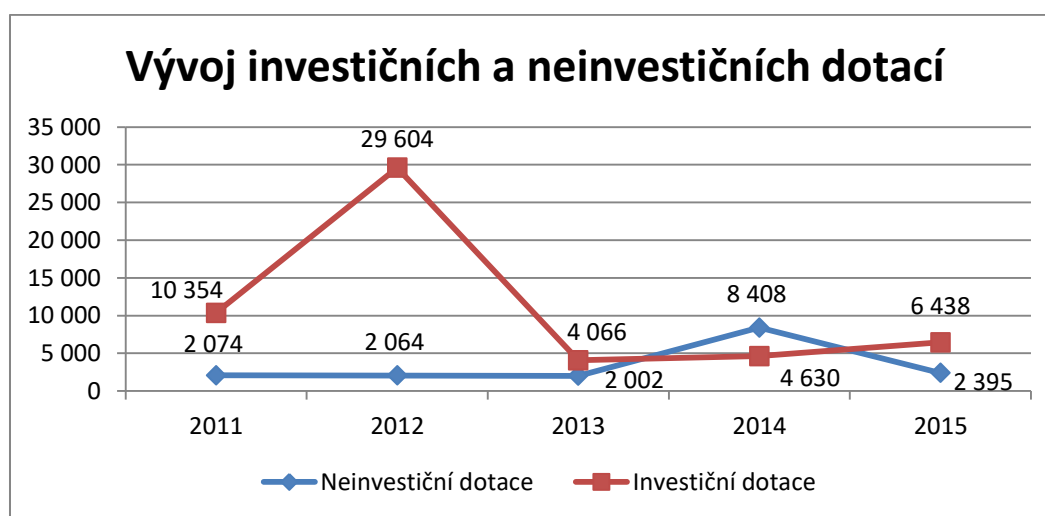
Zdroj: Vlastní zpracování dle závěrečných účtů obce Palkovice z let 2011-2015

Ukazatel dotací v přepočtu na jednoho obyvatele obce byl nejvyšší v roce 2012 v hodnotě 10 047 Kč, naopak nejméně dotačních prostředků připadlo na jednoho obyvatele v následujícím roce 2013, a to v hodnotě 1 901 Kč. V roce 2014 obec opět získala dotace ve větší míře, jelikož došlo k přírůstku o 2 150 Kč na jednoho obyvatele ve srovnání s předcházejícím rokem. U daného ukazatele hrála hlavní roli především hodnota přijatých dotací, neboť ve zkoumaném období nedošlo k výraznému výkyvu u počtu obyvatel.

4.2 Analýza investičních a neinvestičních dotací

V rámci rozpočtu obce se dotace člení na investiční nebo neinvestiční a to dle jejich následného použití. Neinvestiční dotace financují převážně běžné výdaje obce a ve většině případů jde o nárokové dotace, což znamená, že je obec získává automaticky a bez nutnosti splnit vytyčené podmínky. Naopak investiční dotace jsou využívány na realizaci dlouhodobých rozvojových projektů obce a často spadají do kategorie nenárokových dotací, kdy je nutné, aby obec zaslala žádost o poskytnutí dotace a splnila všechny požadované podmínky pro jejich získání. Vývoj investičních a neinvestičních dotací je zachycen v grafu č. 4.2.

Graf č. 4.2: Vývoj investičních a neinvestičních dotací v letech 2011 až 2015 v tis. Kč

Zdroj: Vlastní zpracování dle závěrečných účtů obce Palkovice z let 2011-2015

Ve vytyčeném období obec čerpala ve větší míře investiční dotace s výjimkou roku 2014, kdy byl příjem v podobě neinvestičních dotací vyšší přibližně o 3 778 tis. Kč. Z daného vývoje obou typů dotací je patrné, že se obec snaží realizovat dlouhodobé projekty, které by podpořily rozvoj obce a kvalitu života v ní. Výše neinvestičních dotací využitých na běžný provoz obce se ve sledovaném období stabilně drží okolo 2 000 tis. Kč s výjimkou roku 2014, kdy obec přijala dotaci na nákup domácích kompostérů. Tímto způsobem vyřešila obec svou zákonnou povinnost zajistit oddělný sběr biologického odpadu, svým charakterem tak spadá do běžné provozní činnosti obce a řadí se do neinvestičních dotací. Velký nárůst u přijatých investičních dotací je vykázán v roce 2012, kdy jak již bylo zmíněno v předchozí kapitole, obec získala dotaci na výstavbu kanalizace ve výši 26 023 tis Kč. V následujícím roce 2013 investiční dotace poklesly na své minimum v rámci sledovaného období, a to konkrétně na hodnotu 4 066 tis. Kč. V dalších letech výše investičních dotací mírně rostla na hodnoty 4 630 tis. Kč a 6 438 tis. Kč.

4.2.1 Vývoj neinvestičních dotací

Obec Palkovice získala ve vytyčeném období 2011 až 2015 neinvestiční dotace od různých poskytovatelů, mezi něž patří např. stát, kraje, obce či mezinárodní organizace. Jak již bylo zmíněno, neinvestiční dotace jsou využívány na pokrytí provozních běžných výdajů obce. V tabulce č. 4.3 je představen vývoj neinvestičních dotací v členění dle rozpočtové skladby.

Tabulka č. 4.3: Struktura neinvestičních dotací u obce v letech 2011 až 2015 v celých Kč

	2011	2012	2013	2014	2015
4111- ND z VPS	16 593	144 640	161 917	168 660	-
4112- ND ze souhr. dotač. vzt.	1 104 303	1 125 512	860 900	871 700	878 700
4113- ND ze státních fondů	-	-	-	289 734	32 489
4116- ostatní ND ze stát. roz.	838 657	661 366	269 258	5 154 015	974 148
4121- ND od obcí	36 008	-	90 418	-	-
4122- ND od krajů	78 230	132 435	619 170	1 796 318	509 398
4152- ND ze zahraničí	-	-	-	127 206	-
Celkem neinvestičních dotací	2 073 791	2 063 953	2 001 663	8 407 633	2 394 735

Zdroj: Vlastní zpracování dle závěrečných účtů obce z let 2011-2015

Přijaté neinvestiční dotace se v rámci rozpočtu obce Palkovice pohybovaly ve sledovaném období okolo 2 milionů Kč. Ve stabilním příjmu z neinvestičních dotací tvoří výjimku rok 2014, kdy obec získala dotace v hodnotě 8 milionů Kč. Tento výkyv byl zapříčiněn získáním vysokých dotačních prostředků na pořízení domácích kompostérů v obci. Nejdůležitější položkou v rámci neinvestičních dotací je příspěvek na výkon státní správy.

Jak lze vidět v tabulce č. 4.3, výše daného příspěvku byla nejvyšší v roce 2012, kdy dosáhla hodnoty 1 126 tis. Kč. V následujícím roce byl vykázán nižší přísun neinvestičních dotací v rámci této položky, kdy oproti předcházejícímu roku došlo k poklesu o 265 tis. Kč. Výše příspěvku na výkon státní správy obci Palkovice se v letech 2014 a 2015 ustálila okolo 870 tis. Kč.

Obec Palkovice přijala v roce **2011** peněžní prostředky od Ministerstva financí ČR na provedení sčítání lidu, bytů a domů v hodnotě 16 593 Kč. Od Ministerstva školství získala obec pro svou příspěvkovou organizaci dotaci v hodnotě 815 782 Kč. Základní škola v Palkovicích tak mohla nakoupit vybavení do svých učeben v podobě notebooků, dataprojektorů nebo vybavení pro chemickou laboratoř. Obec také získala finanční prostředky od Moravskoslezského kraje na hospodaření v lesích a také příspěvek na hasiče.

Od Ministerstva financí ČR dostala obec v roce **2012** neinvestiční dotaci ve výši 74 640 Kč na volby, které se konaly daný rok na podzim do zastupitelstva kraje. Další příspěvek v hodnotě 70 000 Kč z MF ČR putoval obci pro zajištění technického zpracování pomocného analytického přehledu, který musela obec povinně od téhož roku zasílat do Centrálního systému účetních informací státu. Moravskoslezský kraj přispěl v daném roce obci o 54 tis. Kč více, celková suma 132 tis. Kč byla použita na hospodaření v lesích. Obci putovaly také peněžní prostředky ze státního rozpočtu, avšak na rozdíl od předcházejícího roku došlo k poklesu příjmů z dané položky o 177 tis. Kč. Tyto prostředky byly využity částečně na vzdělávání pro konkurenceschopnost na základní škole (544 tis. Kč), na splátky úvěrů sjednaného při výstavbě kanalizace (109 tis. Kč) a na veřejné informační služby knihoven (8 tis. Kč).

V roce **2013** opět proběhlo volební klání, tentokrát se jednalo o volbu prezidenta ČR a volby do Poslanecké sněmovny parlamentu ČR. Obec získala na zajištění volebního zázemí na obě události dotaci v celkové výši 161 917 Kč. Neinvestiční dotace poskytnuté ze státního rozpočtu se oproti předešlému roku snížily o 392 tis. Kč, jednalo se tak o nejnižší částku získanou ze státního rozpočtu ve sledovaném období. Z ministerstva školství ČR putovaly dotace obci ve výši 513 tis. Kč pro Základní školu v Palkovicích na vzdělávání pro konkurenceschopnost v rámci inovace výuky. Ze státního rozpočtu přišly obci Palkovice dotace na úroky z úvěru, který byl sjednán v rámci výstavby kanalizace. Moravskoslezský kraj přispěl 106 tis. Kč na přemístění a rekonstrukci pomníku padlých umístěného v Myslíku a také na mimořádné výdaje jednotek sbor dobrovolných hasičů.

Obec dostala dotační prostředky v celkové výši 169 tis. Kč na volby i v roce **2014**, kdy se volilo do zastupitelstva obce, Parlamentu ČR a probíhaly také volby do Evropského

parlamentu. Ve sledovaném období dosáhly přijaté neinvestiční dotace v rámci položky 4116 rozpočtu obce nejvyšší hodnoty, a to konkrétně 5 154 tis. Kč. V rámci projektu systému odděleného sběru biologického odpadu získala obec dotační prostředky z Fondu soudržnosti (4 925 tis. Kč) a SFŽP ČR (290 tis. Kč). Tento projekt bude více představen v další podkapitole 4.3. Z ministerstva školství ČR a Evropského sociálního fondu přišel dotační příspěvek v celkové hodnotě 1 497 tis. Kč, který byl využit na tehdy probíhající projekt z předchozího roku ohledně inovací výuky, kdy žáci Základní školy v Palkovicích měli možnost zúčastnit se zadarmo dalších exkurzí po ČR. Ministerstvo zemědělství zaslalo dotace ve výši 229 tis. Kč na zpracování digitálního lesního hospodářského plánu a na splacení úroků z úvěrů sjednaného v rámci výstavby kanalizace. Obec získala v daném roce také dotační prostředky od Moravskoslezského kraje v hodnotě 1 796 tis. Kč, jež dosáhly nejvyšší hodnoty ve sledovaném období. Finanční prostředky z kraje byly využity na hospodaření v lesích a také peněžní odměnu za umístění obce Palkovice na 3. místě v rámci soutěže Vesnice roku 2014. Zajímavou položkou v rámci neinvestičních dotací je zisk peněžních prostředků z Polska v rámci projektu církevní památky a společné hodnoty Palkovic a Porabky v hodnotě 127 tis. Kč.

V roce **2015** získala obec další peněžní prostředky na nakládání s bioodpady v obci v hodnotě 32 tis. Kč ze SFŽP a 552 tis. Kč z Fondu soudržnosti. Ministerstvo školství a Evropský sociální fond zaslali neinvestiční dotaci obci ve výši 456 tis. Kč, dané peněžní prostředky posloužili na vybudování školní dílny ve sklepních prostorech školy a na nákup náradí a strojů do těchto dílen, aby byl podpořen rozvoj technických dovedností žáků a na Základní škole v Palkovicích. Neinvestiční dotace přijaté z kraje v roce 2015 byly použity na hospodaření v lesích a na akceschopnost sboru dobrovolných hasičů. Konkrétní struktura neinvestičních dotací obce Palkovice v jednotlivých letech je zobrazena v Přílohách č. 1-5.

4.2.2 Vývoj investičních dotací

Obec musí vynaložit značné úsilí, aby byla schopna získat nenárokové dotace na své investiční projekty. Při plánování investičních projektů musí obec vyhledat nejvhodnější dotační program, ze kterého by chtěla získat a následně použít dotační prostředky na realizaci svých plánů. Následně musí obec, konkrétně její zástupci, zpracovat odbornou dotační žádost v návaznosti na zveřejněné výzvy vybraného dotačního programu. Kvalitní zpracování žádosti je velmi důležité pro zisk požadovaných peněžních prostředků. V konečném důsledku pak záleží na poskytovateli dotací, jestli danému požadavku vyhoví a v jaké výši nakonec

poskytne finanční prostředky na daný projekt za předem sjednaných podmínek. Za problematický by se dal označit přísun těchto dotací do rozpočtu obce, neboť jsou připisovány na účet obce, až ve chvíli dokončení daného projektu. V tabulce č. 4.4 je zobrazen vývoj získaných investičních dotací obcí Palkovice ve zkoumaném období.

Tabulka č. 4.4: Struktura investičních dotací u obce v letech 2011 až 2015 v celých Kč

	2011	2012	2013	2014	2015
4213- ID ze státních fondů	516 497	1 445 710	219 229	160 189	5 412 696
4216- ostatní ID ze stát. roz.	8 862 424	24 710 618	3 726 893	4 274 491	1 025 132
4222- ID od krajů	975 000	3 447 600	120 000	195 000	-
Celkem investičních dotací	10 252 921	29 603 928	4 066 122	4 629 680	6 437 828

Zdroj: Vlastní zpracování dle závěrečných účtů obce v letech 2011-2015

Investiční dotace byly ve sledovaném období přijaty pouze ze státních fondů, státního rozpočtu a Moravskoslezského kraje. V prvním zkoumaném roce **2011** přijala obec Palkovice celkově investiční dotace ve výši 10 253 tis. Kč. Nejvíce dotačních prostředků získala obec v daném roce ze státního rozpočtu na výstavbu kanalizace ve výši 8 862 tis. Kč. Všechny zbylé přijaté dotace od kraje a ze státního fondu životního prostředí putovaly také na zmíněnou výstavbu kanalizace.

V následujícím roce **2012** došlo k prudkému nárůstu přijatých investičních dotací, a to až o 19 351 tis. Kč oproti přecházejícímu roku. Největší podíl dotací opět přišel ze státního rozpočtu, jednalo se především o peněžní prostředky z Fondu soudržnosti ve výši 24 577 tis. Kč na rozšíření kanalizační sítě v obci Palkovice 2. část. Veškeré přijaté investiční dotace v roce 2012, i ty které poskytl Moravskoslezský kraj, byly použity v souvislosti s realizací projektu rozšiřování kanalizační sítě v obci Palkovice.

Z tabulky č. 4.4 lze vysledovat strmý pokles přijatých investičních dotací v roce **2013**, kdy obec získala pouhé 4 066 tis. Kč. Obec Palkovice opět získala další finanční prostředky z Fondu soudržnosti a SFŽP ČR na výstavbu kanalizace v celkové hodnotě 828 tis. Kč. Tentokrát již neputovaly veškeré dotační prostředky na stále probíhající výstavbu kanalizace v obci, ale byly financovány i další projekty obce. Jedním z investičních projektů bylo zateplení obecního úřadu, na které obec získala prostředky v částce 3 118 tis. Kč, přičemž část v hodnotě 2 945 tis Kč byla přijata z Fondu soudržnosti. Obec získala také peněžní prostředky ve výši 120 tis. Kč v rámci operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost, které využila na zkvalitnění výuky přírodopisu a zeměpisu a také pro vybavení učeben pro zajištění moderní výuky na základní škole v Palkovicích. Žáci měli možnost zúčastnit se zdarma

naplánovaných exkurzí, vyzkoušet si kariérní poradenství a měli zorganizovány besedy s možnými budoucími zaměstnavateli a zástupci SŠ (Palkovické listy 5/2014).

V roce **2014** získala obec Palkovice investiční dotace v hodnotě 2 883 tis. Kč na vytvoření protipovodňového opatření. Dotační prostředky na tento projekt byly přijaty z Fondu soudržnosti a také ze SFŽP ČR, daný projekt bude v další podkapitole představen více. Z fondu soudržnosti byla čerpána částka 1 551 tis. Kč na financování nákupu zametacího vozu s kropením, který obec pořídila za účelem úklidu komunikace a snížení prašnosti na území obce. Od Moravskoslezského kraje získala obec dotační prostředky ve výši 195 tis. Kč na další etapu výstavby kanalizace.

Nejvyšší dotační prostředky v roce **2015** v rámci investičních dotací získal projekt zaměřený na výstavbu chodníků na území obce pro větší bezpečnost občanů a na rekonstrukci autobusové zastávky. Tento projekt byl financován ze Státního fondu dopravní infrastruktury, který přispěl částkou 5 362 tis. Kč. Další dotační příspěvky obec získala z EU prostřednictvím Fondu soudržnosti, a to konkrétně na zakoupení štěpkovače, zateplení budovy a na snížení emisní zátěže. Konkrétní struktura investičních dotací obce Palkovice v jednotlivých letech je zobrazena v Přílohách č. 1-5.

4.3 Vybrané dotační projekty

Z vývoje investičních i neinvestičních přijatých dotací je zřejmé, že obec Palkovice realizovala ve sledovaném období mnoho projektů. Některé z nich byly lehce nastíněny v rámci analýzy dotačních prostředků. V rámci této podkapitoly budou rozebrány podrobněji tři vybrané projekty, které byly realizovány ve sledovaném období.

4.3.1 Projekt rozšíření kanalizace

Při vyjednávání vstupu do Evropské unie v roce 2001 se Česká republika zavázala, že splní požadavky vyplývající ze směrnice Rady Evropské unie a kromě jiného zajistí efektivní likvidaci odpadních vod bez negativních dopadů na životní prostředí do konce roku 2010 u aglomerací, jež mají více než 2000 obyvatel (Ministerstvo zemědělství, 2011).

Aby byl zabezpečen další rozvoj obce a aby obec mohla využívat dotačních prostředků z Evropské unie, pak musela zajistit, aby bylo na kanalizaci připojeno alespoň 85 % odběrných míst v obci. Pokud by obec nedodržela tyto podmínky, pak by jí kromě zastavení čerpání dotací čekaly také pokuty od státu za vypouštění odpadních vod do potůčků, a to ve výši až 500 tis. Kč za rok (Palkovické listy 4/2013).

Obec Palkovice se v průběhu let snažila vytyčené podmínky vyplnit, brzdil ji však nedostatek finančních prostředků. V rámci projektu Rozšíření kanalizační sítě v obci

Palkovice – 2 část se obec snažila postupně dobudovat kanalizační síť zejména v místní části Myslík. Pro realizaci daného projektu bylo stěžejní získat dotační prostředky, neboť bez dané finanční pomoci by obec nebyla schopna provést tak nákladnou výstavbu. Obec vypsala veřejnou zakázku na stavební práce spjaté s výkopem kanalizace, jejichž vítězem se stala společnost Metrostav a.s. Obci Palkovice se podařilo zprovoznit splaškovou kanalizaci v roce 2013 u přibližně 450 rodinných domů (Palkovické listy, 8/2013). Financování projektu rozšíření kanalizace je vyobrazeno v tabulce č. 4.5.

Tabulka č. 4.5: Financování projektu Rozšíření kanalizační sítě v obci Palkovice 2. část

	2011-12	Celkové zastoupení v %
Rozpočet	47 213 080	100 %
Prostředky z Fondu soudržnosti	25 358 767	54 %
Prostředky ze státních fondů	1 491 692	3 %
Prostředky z rozpočtu kraje	2 277 600	5 %
Prostředky z rozpočtu obce	18 085 021	38 %

Zdroj: Vlastní zpracování dle RIS

Celkové náklady na rozšíření kanalizační sítě se vyšplhaly na 47 213 tis. Kč, přičemž byly pokryty z 54 % dotacemi z Evropské unie. Dále byly v rámci daného projektu získány finanční prostředky ze Státního fondu životního prostředí ČR v hodnotě 1 492 tis. Kč a také z Moravskoslezského kraje ve výši 2 278 tis. Kč. Obec musela vynaložit vlastní prostředky na dofinancování projektu rozšíření kanalizace ve výši 18 085 tis. Kč, což představovalo 38 % z celkových nákladů použitých na realizaci projektu. Obec byla nucena si v rámci dofinancování vlastního podílu u projektu sjednat úvěr ve výši 10 mil Kč. Na tento úvěr byla vypsána veřejná zakázka, kterou vyhrála Česká spořitelna.

Projekt Rozšíření kanalizační sítě v obci Palkovice – 2. část představoval jednoznačně velkou finanční zátěž pro obec Palkovice, která musela vydat velkou sumu vlastních peněžních prostředků a částečně se i zadlužit, aby byl daný projekt realizován. Nejednalo se však o nerozumný krok, neboť obec v konečné fázi navýší hodnotu svého majetku. Navíc dokončení kanalizační sítě je pro obec klíčovou záležitostí nejenom z pohledu zajištění ekologického přístupu při odvádění splaškových vod, ale také pro možnost získávání dotačních prostředků na jiné investiční projekty obce do budoucna při splnění podmínky připojení 85 % odběrných míst na kanalizaci obce.

4.3.2 Projekt protipovodňového opatření

Obsahem projektu bylo zpracování digitálního povodňového plánu a pořízení hlásného a varovného systému. Povodňový plán je důležitým dokumentem pro koordinační činnost jednotlivých složek integrovaného systému. Součástí povodňového plánu jsou opatření

potřebná k odvrácení nebo zmírnění povodňových škod, úkoly a úkony povodňové komise obce Palkovice. Digitální povodňový plán byl zpracován v souladu se zákonem č. 254/2001 Sb., o vodách a souvisejícími předpisy a je složen ze tří částí, teoretické, grafické a příloh. Oproti klasickému publikování umožňuje digitální podoba povodňového plánu rychlé zobrazení potřebných informací nejen pro jednotlivé složky integrovaného systému, ale také pro obyvatele obce. K dispozici jsou i mapové podklady, díky kterým lze v době povodňové situace vyhodnotit riziková místa a rozložení vodních toků v obci.

V případě povodní je na území obce Palkovice ohroženo 78 objektů, obyvatelé těchto objektů je nutno varovat a popřípadě evakuovat. Záplavové území a také ohrožené objekty na území obce jsou vyobrazeny na mapě v Příloze č. 6.

O možnosti nebezpečí vzniku povodně na území obce jsou obyvatelé a ostatní dotčené osoby informováni v hlášení místního rozhlasu a také prostřednictvím hromadných sdělovacích prostředků, jakými jsou televize, rádio či internetové stránky. Pro vyhlášení jednotlivých stupňů povodňové aktivity na území obce byly stanoveny směrodatné limity (EDPP). Finanční prostředky nutné pro realizaci daného projektu jsou prezentovány v tabulce č. 4.6.

Tabulka č. 4.6: Financování projektu Protipovodňový plán

	2013-14	%
Rozpočet	3 208 941	100
Prostředky z fondu soudržnosti	2 723 217	85
Prostředky ze státních fondů	160 189	5
Prostředky z rozpočtu obce	325 535	10

Zdroj: Vlastní zpracování dle RIS

Celkové náklady na daný projekt činily 3 209 tis. Kč, přičemž vlastní prostředky obce Palkovice pokryly 10 % z celkových nákladů. Z fondu soudržnosti získala obec dotace ve výši 2 723 tis. Kč, jež představovaly 85 % celkových nákladů projekt. Na zbylých 15 % získala obec dotaci od SFŽP ČR, a to konkrétně v hodnotě 160 tis. Kč.

Vytvoření digitálního protipovodňového plánu poukazuje na to, že si zastupitelstvo obce uvědomilo možná rizika při případném neblahém či nepředvídatelném projevu klimatických podmínek. Díky sepsání kroků jednotlivých orgánů a postupu při povodňovém stavu bude obec na danou situaci připravena a nevznikne tak chaos při následné organizaci. Navíc digitální verze povodňového plánu je velmi praktická, protože na rozdíl od tištěné verze nabízí možnost rychlé orientace a také dostupnost informací pro všechny obyvatele obce. Z finančního hlediska obec nezatížila nijak výrazně svůj rozpočet při realizaci protipovodňového plánu, neboť náklady na realizaci byly z 90 % pokryty z dotací.

4.3.3 Projekty v souvislosti s biologickým odpadem

Na základě novely zákona č. 229/201 Sb., o odpadech vznikla obci povinnost zajistit místo pro oddělené soustředování biologicky rozložitelného odpadu a také kovů. Biologicky rozložitelný odpad je definován jako „...rozložitelný komunální odpad rostlinného původu, který neobsahuje a ani nepřišel do kontaktu s biologickým odpadem živočišného původu nebo s vedlejšími produkty živočišného původu.“ (Palkovické listy, 1/2015, s. 13) V případě kovů nemusely být podniknuty žádné kroky, neboť v obci existují místa ke shromažďování odpadů. Jedná se o sběrný dvůr, který je umístěn přímo naproti obecnímu úřadu a také o sběrnou druhotných surovin, kde se kovy vykupují.

Avšak u biologicky rozložitelného odpadu bylo třeba vymyslet, jakým způsobem splnit uloženou povinnost. Obec se rozhodla vyřešit danou situaci za pomoci dvou přístupů. První možností je soustředit sběr odpadu ve sběrném dvoru, kde mohou občané umístit svůj bioodpad. Cílem druhého přístupu bylo předcházení vzniku bioodpadů, a to prostřednictvím zapůjčených domácích kompostérů. Obci se podařilo na základě žádosti, získat dotační prostředky ze Státního fondu životního prostředí a z Fondu soudržnosti k nákupu domácích kompostérů. Kompostéry o objemu 1 050 l a 2 000 l byly následně občanům vydávány od 7. 1. 2015 k pětileté výpůjčce, a po sjednané době výpůjčky k bezplatnému převodu do osobního vlastnictví. Náležitosti výpůjčky byly stanoveny ve Smlouvě o výpůjčce. Občanům bylo zapůjčeno celkem 800 ks kompostérů, přičemž některé domácnosti mají vypůjčeno více kusů kompostérů. Pro velký zájem občanů bylo ještě na konci roku 2015 pořízeno ještě dalších 100 ks kompostérů a také štěpkovač, který slouží k drcení objemnějšího bioodpadu, jakými jsou například větve nebo kletí (Palkovické listy, 1/2015).

Využívání bioodpadu má mezi obyvateli obce dlouholetou tradici zejména v oblasti kompostování. Dle průzkumu mezi občany, skoro všichni dotázaní třídí biologicky rozložitelný odpad a dvě třetiny oslovených využívají možnosti sběrného dvora. Obyvatelé obce jsou se současným systémem nakládání s biologicky rozložitelným odpadem spokojeni (Ondrušák, 2016).

Tabulka č. 4.7: Financování projektu Systému odděleného odpadu a nakládání s odpady

	2014	%	2015	%
Rozpočet	5 794 690,0	100	1 020 030,0	100
Prostředky z fondu soudržnosti	4 925 486,5	85	833 085,0	82
Prostředky ze SFŽP	289 734,5	5	49 005,0	5
Prostředky z rozpočtu obce	579 469,0	10	137 940,0	13

Zdroj: Vlastní zpracování dle RIS

V případě projektu nakládání s bioodpady v obci pokryly získané dotační prostředky nejen z Fondu soudržnosti, ale také ze SFŽP dohromady 90 % z celkových nákladů na pořízení domácích kompostérů. U druhého projektu, systém odděleného sběru biologicky rozložitelného odpadu v obci, pomohly dotační příspěvky v menší míře než u prvního projektu. Pořízení dalších 100 ks domácích kompostérů a štěpkovače bylo uhrazeno z 86,5 % díky dotacím. Obec tak musela z vlastních prostředků zaplatit dohromady za oba projekty 717 409 Kč, což představuje 10,5 % celkové hodnoty týkající se projektů rozložitelného bioodpadu.

Lze usoudit, že obec správně vyhodnotila své možnosti. Vybrané přístupy k řešení dané situace byly adekvátní a nezatížily obec, neboť získané dotace pokryly skoro 90 % celkových nákladů. Obec si nemusela brát úvěr, aby byla schopna splatit svůj závazek, čímž neprohloubila dále svou míru zadluženosti.

4.4 Zhodnocení dotací a jejich vlivu

Přijaté dotace tvoří významnou část příjmové stánky rozpočtu obce Palkovice. Ve sledovaném období se podíl přijatých dotací na celkových příjmech obce pohyboval v rozmezí 12 – 47 %, z čehož vyplývá, že se rozsah dotací ve sledovaném období značně měnil. Celkový vývoj přijatých dotací ve vymezeném období napovídá, že se nejedná o stabilní položku příjmů, avšak výše přijatých dotací do značné míry ovlivňuje vývoj celkových příjmů ve sledovaném období. V roce 2012 získala obec nejvyšší dotační prostředky, a to v celkové výši 31 668 tis. Kč, což bylo dáno realizací nákladného investičního projektu v rámci rozšíření kanalizační sítě v obci. Naopak útlum u přijatých dotací nastal v roce 2013, kdy obec přijala pouhých 6 068 tis. Kč.

Nejvýznamnějším poskytovatelem dotací pro obec Palkovice je stát. Stát poskytuje obci dotace investičního i neinvestičního charakteru a to z veřejné pokladní správy, státních fondů, od jednotlivých ministerstev a také z evropských fondů. Ze státních zdrojů bylo nejvíce dotací čerpáno v roce 2012, kdy získané peněžní prostředky dosahovaly hodnoty 28 088 tis. Kč. Mezi další poskytovatele, jež zprostředkovali obci Palkovice dotace ve sledovaném období, patřil Moravskoslezský kraj a SMOPO.

Obec Palkovice lze označit za velmi aktivní při získávání nenárokových dotací. S výjimkou roku 2014 převyšovaly přijaté investiční dotace nad těmi neinvestičního typu. Obec Palkovice se tak vyznačuje vysokou investiční aktivitou, kterou provádí za účelem rozvoje služeb obce a zlepšení kvality života v ní. Většina realizovaných dotačních projektů byla zmíněna již v průběhu 4. kapitoly a v podkapitole 4.3 byly dokonce rozebrány vybrané

projekty, kde byl přestaven obsah a také celková struktura financovaného projektu. Komplexně lze o dotačních projektech realizovaných v obci Palkovice v letech 2011 až 2015 říci, že byly zaměřeny převážně na životní prostředí a na posílení konkurenceschopnosti žáků základní školy. V rámci životního prostředí podnikla obec Palkovice kroky při odvádění odpadních vod, a to díky rozšíření kanalizační sítě, dále byly zajištěny domácí kompostéry pro obyvatele obce pro ekologičtější využití biologického odpadu. Až na projekt rozšíření kanalizační sítě v obci, byly vybrané projekty financovány z více jak 85 % z přijatých dotací. V roce 2015 začala obec rekonstruovat hasičskou zbrojnici a také započala s výstavbou chodníku a rekonstrukcí autobusové zastávky. Tyto projekty však nebyly dokončeny ve sledovaném období a proto nebyly v této práci blíže představeny.

Dotované investiční projekty realizované ve sledovaném období logicky velmi ovlivnily výdajovou stránku rozpočtu obce. Bez příslibených finančních prostředků by obec mnohdy ani nemohla pokrýt náklady spojené s provedením daných projektů, což by mělo za následek snížení příjmové i výdajové stránky rozpočtu. Ve vymezeném období musela obec vynaložit velkou sumu peněžních prostředků na realizaci investičních projektů, aby dokázala pokrýt veškeré výdaje s nimi spojené, tak si musela sjednat i úvěry.

Hospodaření obce bylo do značné míry ovlivněno sjednáním úvěrů na financování dotačních projektů. Obec se tak v dané době více zadlužila, což se odrazilo na výši závazku v podobě dlouhodobých úvěrů. Přestože míra zadlužení obce nedosahuje rizikových hodnot, měla by se obec snažit dále nezadlužovat a naopak na chvíli snížit plánované investiční projekty pro zajištění dostatečných peněžních prostředků do budoucna.

5. Závěr

Povinností obcí je zajišťování některých druhů veřejných služeb, všestranného rozvoje a taky péče o potřeby obyvatelů obce. Pro naplnění vytyčených cílů musí obec vlastnit dostatek finančních prostředků. Obce v České republice nejsou zpravidla finančně samostatné a jsou do značné míry závislé na vyšších vládních autoritách. Základní příjmy v podobě daňových, nedaňových a kapitálových příjmů často nestačí k financování provozu obce a na realizaci plánovaných investic, proto se obce snaží o získání peněžních prostředků ve formě dotací. Čerpání nenárokových dotací je spojeno s náročným administrativním procesem a přesto, že obec nakonec získá dotační prostředky, musí nejprve vynaložit vlastní prostředky na realizaci projektu a po splnění všech podmínek je jí následně dotace vyplacena. Obce si někdy musí pro pokrytí celkových nákladů daného projektu sjednat úvěr, čímž se postupně mohou dostat do finančních problémů.

Cílem diplomové práce byla analýza hospodaření vybrané obce a zhodnocení dotací a jejich vlivu na hospodaření obce. Pro tuto diplomovou práci byla vybrána obec Palkovice. V rámci analýzy hospodaření obce bylo zkoumáno období 2011 – 2015. Pro zhodnocení hospodaření obce Palkovice byla provedena analýza nejprve celkových příjmů a výdajů a následně i jednotlivých složek obou stránek rozpočtu obce. Dále byla provedena finanční analýza hospodaření obce, a to za použití vybraných ukazatelů pro ucelenější pohled na finanční řízení obce ve sledovaném období. Na základě analýzy dotací bylo provedeno hodnocení postavení dotací v rozpočtu obce a jejich vlivu na hospodaření obce Palkovice.

V teoretické části diplomové práce bylo popsáno fungování obcí, její řídicí orgány a hlavně hospodaření obce včetně sestavování rozpočtu a jeho jednotlivých složek. Také zde byla předestřena problematika reformy účetnictví ve veřejném sektoru a struktury účetních výkazů, jež jsou důležitým zdrojem informací pro zhodnocení hospodaření obce. Do teoretické části spadá také popsání finanční analýzy a jejich specifík v rámci veřejného sektoru a představení vybraných ukazatelů finanční analýzy. Analýza hospodaření obce a zhodnocení dotací u obce Palkovice byly provedeny v rámci praktické části diplomové práce, a to dle výše zmíněného rozsahu.

Poznatky o hospodaření obce a vlivu dotací byly již shrnuty v závěru jednotlivých kapitol. Ve zkratce lze však konstatovat, že nejvýznamnější a nejstabilnější položkou příjmové části rozpočtu jsou daňové příjmy, avšak míra přijatých dotací ovlivňuje celkový vývoj příjmové stránky rozpočtu ve sledovaném období. Velmi diskutovanou problematikou u hospodaření obcí je dosahování kritické míry zadluženosti. V rámci analýzy zadluženosti

obce bylo zjištěno, že obec Palkovice nespadá do kritického pásma zadlužení dle stanovených podmínek Ministerstva financí, avšak by bylo ku prospěchu, kdyby se obec snažila o postupné splacení sjednaných dlouhodobých úvěrů. Svůj podíl na celkové zadluženosti obce nesou právě dotace, kdy se realizace nákladných projektů neobejde bez finančního zajištění skrze sjednaný úvěr. Tento případ nastal u projektu rozšíření kanalizační sítě v obci Palkovice, avšak bez úvěru a dotací by obec nebyla schopna v daném časovém horizontu zajistit výstavbu a provoz kanalizace pouze z vlastních prostředků. I přes dočasné zadlužení se obci Palkovice vyplatí usilovat o dotace od státu a z evropských fondů, neboť bez nich by realizace projektů a následně rozvoj obce byl o poznání pomalejší a efekt zadlužení by byl daleko větší.

O hospodaření a finančním řízení obcí bylo napsáno mnoho monografií, jež osvětlují postavení obcí v České republice, jejich řídicí orgány či sestavování a schvalování územních rozpočtů. Pro tuto práci byly stěžejními zdroji publikace od Romany Provazníkové s názvem *Financování měst, obcí a regionů – teorie a praxe* a *Finanční hospodaření municipálních účetních jednotek po novele zákona o účetnictví* od Milany Otrusínové a Dany Kubíčkové. V diplomové práci bylo čerpáno také z legislativy České republiky, a to konkrétně ze zákonů týkajících se obcí, rozpočtových pravidel nebo rozpočtové skladby.

Pro teoretické ukotvení finanční analýzy ve třetí kapitole byla použita především kniha *Finanční analýza: metody, ukazatele, využití v praxi* z pera Petry Růčkové a také monografie *Nástroje ekonomického řízení ve veřejném sektoru* od Jany Vodákové. Pro praktickou část třetí kapitoly byly stěžejními dokumenty závěrečné účty, rozvahy a přílohy obce Palkovice týkající se jednotlivých zkoumaných let. Informace ohledně vybraných dotačních projektů byly čerpány především z obecního zpravodaje s názvem *Palkovické listy* a také z portálu Regionálního informačního servisu.

Seznam použité literatury

a) Odborné knihy

BALÍK, Stanislav. *Komunální politika. Obce, aktéři a cíle místní politiky*. Praha: Grada Publishing, a.s, 2009. 250 s. ISBN 978-80-247-2908-4.

KADEŘÁBKOVÁ, Jaroslava a Jitka PEKOVÁ. *Územní samospráva - udržitelný rozvoj a finance*. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2012. 297 s. ISBN 978-80-7357-910-4.

KRUNTORÁDOVÁ, Ilona. *Politické aspekty financování českých měst*. Praha: Univerzita Karlova v Praze, nakladatelstvím Karolinum, 2015. ISBN 978-80-246-2744-1.

MAAYTOVÁ, A., F. OCHRANA, J. PAVEL a kolektiv. *Veřejné finance v teorii a praxi*. Praha: GRADA Publishing, 2015. 208 s. ISBN 978-80-247-5561-8.

MÁČE, Miroslav. *Účetnictví pro územní samosprávné celky, příspěvkové organizace a organizační složky státu 2010*. Praha: Grada Publishing, a.s, 2010. 335 s. ISBN 978-80-247-3343-2.

MÁČE, Miroslav. *Účetnictví pro územní samosprávné celky, příspěvkové organizace a organizační složky státu: aplikace v příkladech*. Praha: Grada Publishing, a.s, 2012. 632 s. ISBN 978-80-247-3637-2.

OTRUSINOVÁ, Milana a Dana KUBÍČKOVÁ. *Finanční hospodaření municipálních účetních jednotek: po novele zákona o účetnictví*. Praha: C.H. Beck, 2011. 160 s. ISBN 978-80-7400-342-4.

PAVLÍK, Marek a kol. *Jak úspěšně řídit obec a region: cíle, nástroje, trendy, zahraniční zkušenosti*. Praha: Grada Publishing, a.s, 2014. 160 s. ISBN 978-80-247-5256-3.

PEKOVÁ, Jitka. *Finance územní samosprávy: teorie a praxe v ČR*. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2011. 587 s. ISBN 978-80-7357-614-1.

PROVAZNÍKOVÁ, Romana. *Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe*. 3. vyd. Praha: GRADA Publishing, 2015. 280 s. ISBN 978-80-247-5608-0.

RŮČKOVÁ, Petra. *Finanční analýza: metody, ukazatele, využití v praxi*. 5. vyd. Praha: Grada Publishing, 2015. 152 s. ISBN 978-80-247-5534-2.

TOTH, Petr. *Ekonomické aktivity obcí a měst*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2014. ISBN 978-80-7380-491-6.

VODÁKOVÁ, Jana. *Nástroje ekonomického řízení ve veřejném sektoru*. Praha: Wolters Kluwer Česká Republika, 2013. 207 s. ISBN 978-80-7478-324-1.

b) Články v odborném časopise nebo ve sborníku z konference

BEČICA, Jiří. Obce a svěřené daně. *Trendy v podnikání* [Online]. Vydavatelství Západočeské univerzity v Plzni, 2014, s. 4-11, ISSN 1805-060. [Citace: 8. Únor 2017.]. Dostupné z: <https://www.dfek.zcu.cz/tvp/doc/akt/tvp-4-2014-clanek-1.pdf>

HAKALOVÁ, J., Š. KRYŠKOVÁ a Y. PŠENKOVÁ. Analýza dopadů reformy účetnictví státu na obce v Moravskoslezském kraji. *Obec a finance*. Praha: Triada, 04/2015. s. 27-29. ISSN 1211-4189.

HRŮZA, Filip. Finančně-analytické nástroje a české municipality (teorie a praxe). In: *Scientific papers of the University of Pardubice*. University of Pardubice, 4/2013, č. 29, ISSN 1211-555X.

CHRENKO, Peter. Co nového v účetní reformě. *Obec a finance*. Praha: Triada, 01/2010. s. 8. ISSN 1211-4189.

c) Legislativa

Zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky

Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla)

Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 420/2004 Sb., o přezkoumávání hospodaření územních samosprávných celků a dobrovolných svazků obcí, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích ve znění pozdějších předpisů

Vyhláška č. 323/2002 Sb., o rozpočtové skladbě ve znění pozdějších předpisů

Vyhláška č. 410/2009 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro některé vybrané účetní jednotky

d) Internetové zdroje

BŘEŇ, Jan. *Rozpočet a závěrečný účet obce* [Online].. Deník veřejné správy. 2012 [Citace: 15. Únor 2017]. Dostupné z: <http://www.dvs.cz/clanek.asp?id=6538099>

CÍSAŘOVÁ, Eliška a Jan PAVEL. *Průvodce komunálními rozpočty aneb jak může informovaný občan střežit obecní pokladnu* [Online; Pdf]. Praha: Transparency International Česka Republika, 2008. ISBN 978-80-87123-06-5. [Citace: 10. Únor 2017]. Dostupné z: <http://osf.cz/wp-content/uploads/2015/08/pruvodce2008.pdf>

ČERNÝ, Ivan a Jaroslava KYPETOVÁ. *Finance a rozpočet*. In Příručka pro člena zastupitelstva obce po volbách v roce 2014 [Online]. Praha: SMO ČR, 2014. s 37-55. ISBN 978 – 80 – 905421 – 3 - 6. [Citace: 7. Únor 2017]. Dostupné z: http://www.moldava.cz/e_download.php?file=data/editor/60cs_2.pdf&original=Prirucka+pro+clena+zastupitelstva+obce+po+volbach+v+roce+2014+-+elektronicka+verze.pdf

ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. *Počet obyvatel v obcích* [Online]. Český statistický úřad [Citace: 12. Března 2017]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/pocet-obyvatel-v-obcich-k-112015>

FINANČNÍ SPRÁVA. *Rozpočtové určení daní* [Online]. Finanční správa [Citace: 12. Února 2017]. Dostupné z: <http://www.financnisprava.cz/cs/dane-a-pojistne/danovy-system-cr/rozpocetove-urceni-dani>

KRAJSKÝ ÚŘAD JMK. *Rozpočtový proces obcí a dobrovolných svazků obcí v Jihomoravském kraji* [Online; Pdf]. Krajský úřad JMK, 2012 [Citace: 12. Února 2017].

MATEJ, Miroslav. *Rozpočty obcí a krajů v roce 2016*. Deník veřejné správy [Online]. 2016 [Citace: 28. Únor 2017]. Dostupné z: <http://denik.obce.cz/clanek.asp?id=6710577&ht=RUD>

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ. *Koncepce vodohospodářské politiky Ministerstva zemědělství do roku 2015* [Online; Pdf]. Ministerstvo zemědělství, 2011. [Citace: 10. Dubna 2017]. Dostupné z: http://eagri.cz/public/web/file/141438/Koncepce_VHP_MZE_2015_vc._uv927_11.pdf

MORAVSKOSLEZSKÝ KRAJ. *Vesnici roku Moravskoslezského kraje jsou Třanovice* [Online]. MSK [Citace: 10. Března 2017]. Dostupné z: <http://www.msk.cz/cz/verejnost/vesnici-roku-moravskoslezskeho-kraje-jsou-tranovice-39580/>

ONDRUŠÁK, Michal. *Možnosti nakládání s bioodpadem v obci Palkovice*. Ostrava, 2016. Bakalářská práce. Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava, Fakulta hornicko-geologická, Institut environmentálního inženýrství. [Citace: 5. Dubna 2017]. Dostupné z: https://dspace.vsb.cz/bitstream/handle/10084/115491/OND0143_HGF_B2102_3904R022_2016.pdf?sequence=1&isAllowed=n

PALKOVICE. *Palkovice e-průvodce: U nás v Palkovicích* [Online; Pdf]. Palkovice [Citace: 15. Března 2017]. Dostupné z: <http://www.palkovice.cz/pruvodce/ke-stahnuti/kniha.pdf>

PALKOVICE. *Vítejte na oficiálních stránkách Obce Palkovice* [Online]. Palkovice [Citace: 15. Března 2017]. Dostupné z: <http://www.palkovice.cz/index.php>

PALKOVICE. *Závěrečný účet Obce Palkovice za rok 2011* [Online]. Palkovice [Citace: 20. Března 2017]. Dostupné z: <http://www.palkovice.cz/download.php?sekce=14>

PALKOVICE. *Závěrečný účet Obce Palkovice za rok 2012 - opravená verze* [Online]. Palkovice [Citace: 20. Března 2017]. Dostupné z: <http://www.palkovice.cz/download.php?sekce=14>

PALKOVICE. *Závěrečný účet Obce Palkovice za rok 2013* [Online]. Palkovice [Citace: 20. Března 2017]. Dostupné z: <http://www.palkovice.cz/download.php?sekce=14>

PALKOVICE. *Závěrečný účet Obce Palkovice za rok 2014* [Online]. Palkovice [Citace: 20. Března 2017]. Dostupné z: <http://www.palkovice.cz/download.php?sekce=14>

PALKOVICE. *Závěrečný účet Obce Palkovice za rok 2015* [Online]. Palkovice [Citace: 20. Března 2017]. Dostupné z: <http://www.palkovice.cz/download.php?sekce=14>

PALKOVICKÉ LISTY. *Slovo starosty* [Online; Pdf]. Palkovice, 4/2013. [Citace: 10. Dubna 2017]. Dostupné z: http://www.palkovice.cz/storage/1371120731_sb_listy_04_2013.pdf

PALKOVICKÉ LISTY. *Seriál o členech zastupitelstva* [Online; Pdf]. Palkovice, 8/2013. [Citace: 10. Dubna 2017]. Dostupné z: http://www.palkovice.cz/storage/1389171919_sb_listy_08_2013.pdf

PALKOVICKÉ LISTY. *Nezávislí pro Palkovice a Myslík* [Online; Pdf]. Palkovice, 5/2014.
[Citace: 10. Dubna 2017]. Dostupné z:

http://www.palkovice.cz/storage/1410161530_sb_listy_05_2014.pdf

PALKOVICKÉ LISTY. *Jak na bioodpad a kovové odpady* [Online; Pdf]. Palkovice, 1/2015.
[Citace: 10. Dubna 2017]. Dostupné z:

http://www.palkovice.cz/storage/1423658320_sb_palkovicke_listy_01-2015_web.pdf

POVODŇOVÝ PLÁN OBCE PALKOVICE. *Úvod* [Online]. EDPP [Citace: 15. Dubna 2017]. Dostupné z: https://www.edpp.cz/pal_uvod/

REGIONÁLNÍ INFORMAČNÍ SERVIS. *Rozšíření kanalizační sítě v obci Palkovice-2.část* [Online]. RIS [Citace: 10. Dubna 2017]. Dostupné z:

<http://www.risy.cz/cs/vyhledavace/projekty-eu/detail?Id=56336>

REGIONÁLNÍ INFORMAČNÍ SERVIS. *Protipovodňová opáření obce Palkovice* [Online]. RIS [Citace: 11. Dubna 2017]. Dostupné z: <http://www.risy.cz/cs/vyhledavace/projekty-eu/detail?Id=115725>

REGIONÁLNÍ INFORMAČNÍ SERVIS. *Nakládání s bioodpady v obci Palkovice* [Online]. RIS [Citace: 12. Dubna 2017]. Dostupné z: <http://www.risy.cz/cs/vyhledavace/projekty-eu/detail?Id=129803>

REGIONÁLNÍ INFORMAČNÍ SERVIS. *Systém odděleného sběru biologicky rozložitelného odpadu v obci Palkovice* [Online]. RIS [Citace: 12. Dubna 2017]. Dostupné z: <http://www.risy.cz/cs/vyhledavace/projekty-eu/detail?Id=140697>

SDRUŽENÍ MĚST A OBCÍ POVODÍ ONDŘEJNICE. *O mikroregionu a sdružení měst a obcí povodí Ondřejnice* [Online]. SMOPO [Citace: 15. Března 2017]. Dostupné z: <http://www.smopo.cz/o-sdruzeni-mikroregionu/>

Seznam zkratk

BP	Běžné příjmy
BV	Běžné výdaje
CA	Celková aktiva
CP	Celkové příjmy
CV	Celkové výdaje
CZ	Cizí zdroje
ČR	Česká republika
DPH	Daň z přidané hodnoty
EU	Evropská unie
FO	Fyzická osoba
ID	Investiční dotace
MF ČR	Ministerstvo financí České republiky
MK ČR	Ministerstvo kultury České republiky
MSK	Moravskoslezský kraj
MŠMT ČR	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy České republiky
MV ČR	Ministerstvo vnitra České republiky
MZe ČR	Ministerstvo zemědělství České republiky
ND	Neinvestiční dotace
PO	Právnícká osoba
RIS	Regionální informační servis
RUD	Rozpočtové určení daní
SDH	Sbor dobrovolných hasičů
SFDI	Státní fond dopravní infrastruktury
SFŽP ČR	Státní fond životního prostředí České republiky
SMOPO	Sdružení měst a obcí povodí Ondřejnice
SVČ	Samostatná výdělečná činnost
ÚP	Úřad práce
VK	Vlastní kapitál
VPS	Všeobecná pokladní správa

Prohlášení o využití výsledků diplomové práce

Prohlašuji, že

- jsem byla seznámena s tím, že na mou diplomovou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. – autorský zákon, zejména § 35 – užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a užití díla školního a § 60 – školní dílo;
- beru na vědomí, že Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠB-TUO) má právo nevýdělečně, ke své vnitřní potřebě, diplomovou práci užít (§ 35 odst. 3);
- souhlasím s tím, že diplomová práce bude v elektronické podobě archivována v Ústřední knihovně VŠB-TUO a jeden výtisk bude uložen u vedoucího diplomové práce. Souhlasím s tím, že bibliografické údaje o diplomové práci budou zveřejněny v informačním systému VŠB-TUO;
- bylo sjednáno, že s VŠB-TUO, v případě zájmu z její strany, uzavřu licenční smlouvu s oprávněním užít dílo v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- bylo sjednáno, že užít své dílo, diplomovou práci, nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠB-TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB-TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše).

V Ostravě dne 20. 4. 2017

Bc. Veronika Neoralová

Seznam příloh

Příloha č. 1: Struktura přijatých dotací u obce Palkovice v roce 2011

Příloha č. 2: Struktura přijatých dotací u obce Palkovice v roce 2012

Příloha č. 3: Struktura přijatých dotací u obce Palkovice v roce 2013

Příloha č. 4: Struktura přijatých dotací u obce Palkovice v roce 2014

Příloha č. 5: Struktura přijatých dotací u obce Palkovice v roce 2015

Příloha č. 6: Mapa záplavového území a ohrožených subjektů v obci Palkovice